

kül

- 74 -

1981.06.03.

sk0088 4 800 mtik2028

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0063-sk0088-ig

budapest, 1981. június 3. /mti/

sk0063 latin-amerikai hírek - san salvador: salvador
buenos aires: chile

- sk0064 ilo - közgyűlés 2. /bővebb/ /1.rész/
- sk0065 ilo - közgyűlés 2. /bővebb/ /2.rész/
- sk0066 olasz kormányválság - craxi
- sk0067 husák - választási nagygyűlés /1.rész/
- sk0068 husák - választási nagygyűlés /2.rész/
- sk0069 bonn - költségvetési vita /1.rész/
- sk0070 bonn - költségvetési vita /2.rész/
- sk0071 lefevre-ügy - percy /1.rész/
- sk0072 lefevre-ügy - percy /2.rész/
- sk0073 begin - schmidt
- sk0074 volt amerikai katonák tiltakozó akciója
- sk0075 agca - törökország
- sk0076 kreisky - pfsz
- sk0077 ciprusi választások - akel-közlemény
- sk0078 rövid hírek - szófia: nemzetközi fórum
canberra: ausztrália-franciaország
bonn: budapesti kamarakórus
- sk0079 a pápa a vatikánban
- sk0080 venezuelai elnök - p-2
- sk0081 begin-szadat - sinai
- sk0082 izraeli parlament /1.rész/
- sk0083 izraeli parlament /2.rész/
- sk0084 egyesült államok - libia
- sk0085 jagielski-interjú
- sk0086 tartalomjegyzék 1.
- sk0087 tartalomjegyzék 2.
- sk0088 tartalomjegyzék 3.

készült az mti külpolitikai főszerkesztőségében
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztették: patak károly
kopreda dezső
barabás miklós

- v é g e -

/dj bs

21.40 030681 1634

R.

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.0101N

Külföldi hírek

budapest, 1981. június 04.

kül.

c s ü t ö r t ö k

sk0001 1 230 mtik1001

várható

1981. június 4. /mti/

sarm el seikh: anvar szadat egyiptomi elnök és menahem begin
izraeli miniszterelnök találkozója

washington: claude cheysson francia külügyminiszter látogatása

berlin: a szabad német ifjuság /fdj/ parlamentjének 3.
munkanapja

kzs pk

06.28 040681 0297

Nm

--

kül

- 74 -

1981.06.03.

sk0088 4 800 mtik2028

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0063-sk0088-ig

budapest, 1981. június 3. /mti/

sk0063 latin-amerikai hírek - san salvador: salvador
buenos aires: chile

sk0064 ito - közgyűlés 2. /bővebb/ /1.rész/

sk0065 ito - közgyűlés 2. /bővebb/ /2.rész/

sk0066 olasz kormányváltás - craxi

sk0067 husák - választási nagygyűlés /1.rész/

sk0068 husák - választási nagygyűlés /2.rész/

sk0069 bonn - költségvetési vita /1.rész/

sk0070 bonn - költségvetési vita /2.rész/

sk0071 lefevre-ügy - percy /1.rész/

sk0072 lefevre-ügy - percy /2.rész/

sk0073 begin - schmidt

sk0074 volt amerikai katonák tiltakozó akciója

sk0075 agca - törökország

sk0076 kreisky - pfsz

sk0077 ciprusi választások - akel-közlemény

sk0078 rövid hírek - szófia: nemzetközi fórum

canberra: ausztrália-franciaország

bonn: budapesti kamarakórus

sk0079 a pápa a vatikánban

sk0080 venezuelai elnök - p-2

sk0081 begin-szadat - sinai

sk0082 izraeli parlament /1.rész/

sk0083 izraeli parlament /2.rész/

sk0084 egyesült államok - libia

sk0085 jagielski-interjú

sk0086 tartalomjegyzék 1.

sk0087 tartalomjegyzék 2.

sk0088 tartalomjegyzék 3.

készült az mti külpolitikai főszerkesztőségében

főszerkesztő: köves tibor

szerkesztették: patak károly

kopreda dezső

barabás miklós

- v e g e -

/dj bs

21.40 030681 1634

F.

-3-

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Külföldi hírek

budapest, 1981. június 04.

kül.

c s ü t ö r t ö k

sk0001 1 230 mtik1001

várható

1981. június 4. /mti/

sarm el seikh: anvar szadat egyiptomi elnök és menahem begin
izraeli miniszterelnök találkozója

washington: claude cheysson francia külügyminiszter látogatása

berlin: a szabad német ifjuság /fdj/ parlamentjének 3.
munkanapja

kzs pk

06.28 040681 0297

Nw

-3-

sk0002 4 230 mtik1004

agyaghadsereg után - bronz

peking, 1981. június 4. /mti-ap/ - azt jósolta, hogy dinasztiája 10 ezer évig fog uralkodni, de kína történelmének legrövidebb lélegzetű uralkodóháza lett. egyesítette az országot, felépítette a nagy falat, máglyára hányatta a konfucius által nagyra értékelte könyveket, és kína első szuverén császárának nyilvánította magát. csak 14 éven át uralkodott, de ezalatt is olyan változásokat hajtott végre, amelyek uralkodását fordulóponttá teszik kína történelmében...

s most, több mint két évezred elteltével, csin si huang-ti földbe temetett hadseregének katonái - akik agyagba és bronzba öntve az idők végtelenségéig hivatottak őrizni az elhunyt császár egyiptomi méreteket mérve is impozáns síremlékét a sárga-folyó völgyében, az ősi főváros, hszián közelében /sárga tartomány/ - a kutatók és régészek munkájának eredményeként a „felszínre lépnek,, újra.

a tudományos világban szenzáció erejével hatott, amikor néhány évvel ezelőtt régészek egy csoportja csin si huang-ti sírja közelében, egy hatalmas fedett földalatti csarnokban rábukkant mintegy 6-7 ezer, teljes fegyverzetű, életnagyságu agyagkatonára. az idén májusban azután ismeretessé vált, hogy a kutatást jó érzékkel folytató archeológusok munkáját még nagyobb siker koronázta: a sír nyugati oldalán, ugyancsak egy földalatti teremben rábukkantak két bronzból öntött, életnagyságu harci szekérre, mindegyik elé négy harci mén fogva, az egyiket két kínai harcos - más más arcvonásokkal, élőlőből megmintázva. csodálatos épségben mindkét harci szekér, a lovak és az emberek egyaránt - több mint két évezred csak annyit változtatott rajtuk, hogy a bronzszobrokat bevonó fehér festék kissé megsűrűlt...

ma még nem tudni, hogy hány bronzfigurára bukkannak a régészek a császár sírjának szomszédságában most feltárt földalatti teremben, de joggal feltételezik, hogy számuk nem lesz kevesebb az agyagkatonáknál.

a császár akkor kezdte meg monumentális síremlékének építését, amikor 13 éves korában a harcias csin állam uralkodója lett, még 12 esztendővel azelőtt, hogy i.e. 221-ben egyesítette volna uralma alatt kínát. korábban a sang-dinasztia uralkodóinak sírjaiban /i.e. 1700-1100/ talált csontvázak arról árulkodnak, hogy harcosokat, asszonyokat, szolgákat, lovakat elevenen temettek el a királyok és a nagyurak hamvaival együtt. később ez a szokás feledésbe ment, és csin si huang-ti - amint a most a „felszínre lépő,, agyag- és bronzkatonák bizonyítják - csak jelképesen elevenítette azt fel.

bs/dj pk

06.38 040681 2537

Nw

sk0003 4 230 mtik1005

Latin-amerikai hírek

havanna, 1981. június 4. /mti/ - félkatonai szervezet fegyveresei támadtak a guatemalai ixtatan falu lakosaira, s közülük 36-ot meggyilkoltak, sokat pedig megsebesítettek. az újabb guatemalai vérengzés a hét elején történt, de csak most jelentették be san joséban. havannába érkező hírekből kitűnik, a félkatonai szervezet azért támadt a falura, mert feltételezte, hogy lakosai a rendszer ellen harcoló gerillákkal rokonszenveznek.

hasonló eset történ egyébként áprilisban chimaltenango megye egyik kis falujában. ott egy másik félkatonai szervezet tagjai támadtak a lakosokra, és nádvágó késekkel 25 embert gyilkoltak meg, köztük gyermekeket. tettüket később azzal „indokolták,, hogy a parasztok a területen működő gerillákat támogatják.

a szegények hadserege nevű guatemalai gerillaszervezet bejelentette, hogy harcosai a fővárosban tüzet nyitottak horacio maldonado tábornoknak, az elnöki testőrség parancsnokának kocsijára, és a katonai vezetőt életveszélyesen megsebesítették. a gerillaszervezet tettét válaszként szánta a junta hadserege által elkövetett bűntényekre.

x x x

tejszállító autót foglaltak le a chilei vina del mar városban egy fegyveres csoport tagjai, és az élelmiszert a tengerparti üdülőváros szegény lakosai között osztották szét. a fegyveresek a város szegénynegyedeiben röplapokat terjesztettek, harcra buzdítva pinochet tábornok fasiszta rendszere ellen.

az év eleje óta chileben hatvan esetben volt fegyveres akció a junta különböző intézményei ellen.

x x x

a gyermeke export a kolumbiai külkereskedelem egyik jövedelmező ágazatává vált - tűnik ki havannába érkező jelentésekből. - különösen sok gyermeket adnak el spanyolországba. kolumbia valenciai konzulja kijelentette, hogy országa „a világ első gyermek exportőrévé vált,, ezt azzal indokolta, hogy kolumbiában 300 ezer elhagyott gyermek kóborol. azt is elmondotta, hogy gyermekenként általában 300 dollárt kérnek és kapnak.

ml/zsa fm pk

07.03 040681 2093

Nw

kül

- 4 -

1981.06.04.

sk0004 4 230 mtik1006

a pápa elleni merényletről

nyugat-berlin, 1981. június 4. /reuter/ - „a pápa elleni merényletet a törökországi fasiszta nemzeti mozgalom pártja szervezte, hogy megfenyegeesse a török hatóságokat: az ankarában folyó perben ne sujtsák halálbüntetéssel a párt 220 bebörtönzött tagját, köztük a párt elnökét, alparslan türkest.„ ezt nyilatkozta a nyugat-berlini die tageszeitung című lapnak egy török férfi, az nmp volt tagja, aki magát a pápa elleni gyilkossági kísérletért tartóztatott mehmet ali agca egykori barátjának és pártbeli társának nevezte. az nmp a merénylettel akarja igazolni a török hatóságok előtt, hogy a párt él, és tagjaiért kész további gyilkosságokra.

sa fm

07.08 040681 0701

-.-

sk0005 4 230 mtik1007

banglades

dacca, calcutta, peking, 1981. június 4. /mti - afp/ap/upi/dpa/ - készütségekbe helyezték a bangladesi határ mentén állomásozó indiai csapatokat, hogy megakadályozzák a szombati bangladesi lázadás résztvevőinek menekülését. az intézkedést banglades kérte indiától, mivel az értesülések szerint a lázadó chittagongi katonák közül körülbelül 3.000 fegyveres bevette magát a város körüli őserdőbe, és onnan burmába, vagy az indiai tripura államba igyekeznek - jelentette az uni indiai hírügynökség.

a felkelés résztvevőinek számát daccai források hétezerre becsülik, mivel 4.000 katona már a lázadás leverésekor megadta magát a hadsereg kormányhű egységeinek. szerdán a daccai rádió jelentése szerint további hat ezredest, vagy őrnagyot fogtak el az erdőben. a hadsereg egységei átfésülik a chittagong körüli őserdőt.

a daccai nemzetgyűlés szerdai ülésén azizur rahman miniszterelnök méltatta a gyilkosság áldozatául esett ziaur rahman államfő életművét. ziaur rahman kormányzó pártjának képviselői és az ellenzékiek egyaránt reményüknek adtak hangot, hogy banglades megmarad az alkotmány kijelölt útján, és az országot továbbra is választott elnök és polgári kormány fogja vezetni.

Nw
x x x

kül

- 5 -

1981.06.04.

csao ce-jang kínai miniszterelnök vasárnap daccába utazik - erősítette meg a pekingi külügyminisztérium. - a miniszterelnök az elmúlt napokban pakisztánban tárgyalt, majd rövid nepáli látogatás után érkezik daccába. csao ce-jang körútjának ezt az állomását peking eredetileg lemondta ziaur rahman államfő meggyilkolásának hírére.

hj fm pk

07.27 040681 1577

-.-

sk0006 4 230 mtik1008

usa-francia

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1981. június 4. /mti/ - ronald reagan elnök pénteken délután fogadja az új francia kormány külügyminiszterét - közölte szerdán a fehér ház. ezt megelőzően claude cheysson alexander haig amerikai külügyminiszterrel tárgyal washingtonban.

a francia szocialista kormány hatalomra jutása, különösen a választásokat követő első napokban, súlyos aggodalmakat keltett a fehér házban párizs nato-beli szerepének esetleges megváltozását illetően. ezeket részben eloszlatta schmidt nyugatnémet kancellár látogatása. schmidt még azt is kieszközölte, hogy reagan baráti hangnemű üzenetet küldjön párizsba.

a fehér ház igyekezik jó hangulatot teremteni a mitterrand-kormány washingtonba érkező első képviselőjének látogatásához. a szerdán kiadott hivatalos közlemény szerint „a külügyminiszter washingtoni látogatása a két országnak azt a vágyát tükrözi, hogy fenntartsák történelmileg kialakult szoros és együttműködő kapcsolatukat,„ ugyanez a vágy fejeződött ki reagan és mitterrand elnök meglehetősen hangulatos levélváltásában.

washington valójában még mindig várakozó álláspontra helyezkedik a francia változások megítélésében, s reagan elnök csak a nagy izgalommal várt törvényhozási választások után, az ottawai tőkés gazdasági csúcserőkezleten találkozik mitterrand-nal.

br/zsa fm pk

07.32 040681 1379

Nw

-.-

sk0007 4 270 mtik1009

forgószél

moszkva, 1981. június 4. /mti/ - a kedden Litvániára zúdult hatalmas erejű forgószél következményeinek felszámolására bizottság alakult, amelynek irányításával szerdára már befejezték a legsürgetőbb munkákat a katasztrófa által leginkább sújtott városokban: sirvintásban a sérülteket orvosi ellátásban részesítették, helyreállították az áramszolgáltatást és a telefonösszeköttetést, ideiglenes lakóhelyet biztosítottak a hajléktalanná váltak számára.

a fővárostól, vilniustól mintegy 50 kilométernyire fekvő járási központban, sirvintásban, autóbuszokat és teherkocsikat emelt fel és dobott arrébb a szél. villanyoszlopokat és évszázadok fákát döntött ki, háztetőket és vezetékeket szaggatott le.

a meteorológusok közlése szerint a forgószél központjában 70 méter/másodperc erősségű szelet mértek. századunkban még nem észleltek ilyen hatalmas szélvihart Litvániában.

it/zsa pn pk

07.43 040681 0927

-.-

sk0008 1 230 mtik1010

szadat-begin - előzetes /1.rész/

rákos györgy, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1981. június 4. /mti/ - izraeli-egyiptomi csucstalálkozót tartanak csütörtökön sarm el seikhben - a tizediket azóta, hogy szadat egyiptomi elnök 1977 őszén elhatározta: különbékét köt izraellel. az államfő az országához tartozó sinai-félsziget mindmáig megszállt körzetébe utazik, hogy begin izraeli miniszterelnökkel tárgyaljon.

az izraeli részről kezdeményezett összejövetelem a két vezető politikáját kívánja egyeztetni, a hivatalos előrejelzések szerint elsősorban a libanoni válsággal kapcsolatban.

a parlamenti választási küzdelemre készülő begin-kormány izraeli-sziriai háború kirobbanásával fenyegető helyzetet teremtett libanonban, s az elmúlt napokban libanoni palesztin menekülttáborok

Nw

ellen elkövetett agressziókkal fokozta a konfrontáció veszélyét. újabb lépéseinek eldöntése előtt begin szükségesnek tartotta, hogy konzultáljon az egyiptomi elnökkel, aki izraeli kapcsolatait féltve egyrészt jelezte, hogy nem támogatná szíriát háború esetén, másfelől beleegyezett abba, hogy találkozzék beginnel, vállalva a kockázatot, hogy azzal vádolják: beleavatkozik a június 30-i izraeli választásokba.

maga a csucstalálkozó színhelye, a sinai-félsziget kiemelkedő témája lesz szadat és begin tanácskozásának. /folyt.köv./

rg/jp fm pk

07.48 040681 1362

-.-

sk0009 4 230 mtik1011

szadat-begin - előzetes /2.rész/

szerdán a sinai-félsziget egyelőre izraeli kézen lévő körzetének sorsáról ellentmondó nyilatkozatok hangzottak el a két ország fővárosában. begin kormánya ülésén hírek szerint kijelentette, hogy szóba sem jöhet a terület visszaadásának meggyorsítása, vagyis az egyezményekben rögzített 1982. április 25. előtti evakuálás, amint azt egyiptom kéri. az esti órákban kamal hasszan ali egyiptomi külügyminiszter tagadta, hogy országa ilyen kéréssel állt volna elő. egyidejűleg viszont közölte, hogy egyiptom nem hajlandó tárgyalni a sarm el seikh-i izraeli telepeseknek arról a kívánságáról, hogy a katonák távozása után ők maradhassanak. sarm el seikh /ahogy a telepesek nevezik: ofira/ izraeli lakosainak egy csoportja a csucstalálkozó idejére tüntetést tervez a terület visszaszolgáltatása elleni tiltakozásul. egyes híresztelések szerint egyébként begin azt a zsarolással felérő javaslatot fogja tenni szadatnak, hogy amennyiben beleegyeznek az izraeli kolónia fenntartásába, akkor ő hajlandó megfontolni a katonai távozás időpontjának előbbrehozatalát.

a sinai-félszigeten épített izraeli katonai támaszpontok jövője szintén a csucs napirendjén szerepel.

szadat és begin négy szemközti tanácskozása, amelyen a palesztin önkormányzatról szóló egyiptomi-izraeli tárgyalások felújítását és a kétoldalú kapcsolatok kérdéseit is szóba hozzák, délután 10 órakor kezdődik. délután együttes sajtóértekezletet tartanak.

rg/jp fm pk

07.51 040681 1490

Nw

-.-

sk0010 4 230 mtik1012

atlantai gyilkosságok - letartóztatás

atlanta, 1981. június 4. /ap/afp/ - immár hivatalosan is letartóztatásban van az atlantai gyilkosságsorozat korábban csak őrizetbe vett legfőbb gyanúsítottja, egy harminc éves fekete bőrű férfi - közölték az atlantai gyilkosságok felderítésével foglalkozó nyomozócsoporthoz közelálló források. a gyanúsított személyazonosságát nem fedték fel.

az atlantai televízió szerdán este arról adott hírt, hogy az fbi emberei és a helyi rendőrség nyomozói megkezdtek az ember kihallgatását. szerdán négy és félórás házkutatást tartottak lakásában, majd - valószínűleg terhelő bizonyítékokat tartalmazó - zsákokkal távoztak onnan. ezután állították ki a letartóztatási parancsot.

a televízió értesülése szerint az atlantai rémet hajszoló nyomozók egyik csoportja május 22-én, a chattahoochee folyó partján tett szemleuton jutott nyomra. ebben a folyóban találták meg a rém több áldozatának holttestét. a nyomozók az egyik hid közelében csobbanást hallottak, majd egy embert találtak a közelben, aki azt állította, hogy hulladékot öntött a folyóba. a férfit a rendőrök ekkor kezdték figyelni. három nappal később, május 25-én a hid közelében újabb áldozat holttestét találták meg a folyóban.

a rejtélyes gyilkosságok 1979 júliusában kezdődtek, azóta 28 fekete bőrű fiataalt ölt meg az atlantai rém.

to fm pk

08.35 040681 1375

-.-

sk0011 4 230 mtik1013

ujabb emlékmű-rongálás

varsó, 1981. június 4. /mti/ - mint a pap lengyel hírügynökség jelenti, lengyelországban újabb szovjet emlékművet rongáltak meg ismeretlen tettesek: ezúttal a katowicei vajdaságban levő rybnik város szovjet hősi temetőjében. a vandálok leszakították az ötágu oszlopot az emlékmű talapzatáról, a feliratot pedig festékkel összekenték. a rybniki temetőben 1800 szovjet katona és tiszt nyugszik, akik a fasiszta megszállók elleni felszabadító harcokban vesztették életüket.

Nuu

néhány nappal ezelőtt a przemysli szovjet hősi emlékművet gyalázták meg ismeretlen tettesek. a lengyel rendőrség mindkét ügyben széleskörű nyomozást folytat.

kn/zsa pk

08.37 040681 0690

-.-

sk0012 4 230 mtik1014

szonoda - usa /1.rész/

flesch istván, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1981. június 4. /mti/ - az egyesült államok kormánya magyarázatot kért a tokiói kabinetől, miután szonoda szunao japán külügyminiszter az amerikaiakat „kihívó, nagyhatalmi pökhendiséggel, vádolta, mint a japán fővárosban kiszivárogtatták, a tengerentúli szövetséget felpaprikázta, hogy szonoda a parlament szószékéről erélyesen rendreutasította edwin oldfather reischauer volt amerikai nagykövetet, amiért ez utóbbi kétségbe vonta a szigetországi antinukleáris alapelvek célszerűségét, gunyt üzve az első atomcsapást elszenvedő japán nép „atomfegyver-allergiájából,„ washington most nem tudja mire vélni a tokiói diplomácia vezetőjének kifakadását, s arra kíváncsi: „a nagyhatalmi dölyf,„ szóhasználat kizárólag reischauerre, avagy „általában amerikára,„ vonatkozott-e?

szonoda, aki a törvényhozás fórumán folyó „atombeviteli,„ vita közepette burkoltan a reagan-kormányzatot is célba vette, parlamenti válaszában azt mondta, hogy csak reischauerre gondolt. nyomban hozzáfűzte azonban: szükség van a kölcsönös jobb megértés elmélyítésére, mivel hogy az amerikai atom-tengeralattjáró „cserbenhagyásos gázolásán,„ kezdve, a japán-tengeri hadgyakorlaton részt vett amerikai csatahajók halásháló-átszakítási incidensén át egészen addig a problémáig, hogy az egyesült államok titokban atomfegyvereket vitt be a távol-keleti országba, a két kormány között számos nyitott kérdés van. ezeket egyenként kellene sorra venni. mindamelllett egyelőre elég lesz - hangoztatta -, ha a haig amerikai külügyminiszterrel tervezett manilai eszmecserején csak a niszso maru japán teherhajó tragédiájával össze függő kártérítési ügyet hozza fel. /folyt./

fn/zsa fm pk

08.45 040681 1758

Nuu

-.-

sk0013 4 230 mtik1015

szonoda - usa /2.rész/

a külügyminisztert szemlátomást az készítette határozottabb magatartásra, hogy otthon sűrűsödnek a politikai viharfelhők. yokosukában, ahova a lakosság tiltakozása ellenére, a japán kabinet egyetértésével pénteken reggel fut be a midway amerikai repülőgép-anyahajó, már zajlanak a tüntetések, üléssztrájkok. a rendfenntartó szervek az érkezés napjára háromezer rohamrendőrt mozgósítottak, „tömegmegfékező”, főhadiszállást állítottak fel, és szerte a környéken szigorúan őriztetik az amerikai haditámaszpontokat. a tiltakozási mozgalom csütörtökre kivívta az első eredményt: a széles körű további zavargásoktól tartó japán nemzetvédelmi hivatal - az amerikai partnerrel megállapodva - kénytelen volt elhalasztani egy légi hadgyakorlatnak azt a második szakaszát, amelyben a midway száz harci gépe japán vadászbombázókkal közösen vett volna részt észak-honsu és hokkaido térségében.

a japán szocialista párt csütörtök esti határozata kimondja: mindazokban a megyékben és városokban, ahol amerikai támaszpontok működnek, az önkormányzati testületek fogadjanak el antinukleáris nyilatkozatot a titkos atombehozatal megakadályozása céljából. a legfontosabb két „bázis” megye, kanagawa és okinawa, valamint több város már elfogadott ilyen deklarációt, amely szorgalmazza a területek atomfegyvermentesítését. a harcot most kiterjesztik tokióra, továbbá misawa, yokosuka, iwakuni, kitakyushu és sasebo városokra.

fm/jp fm pk

08.47 040681 1469

-.-

sk0014 4 230 mtik1017

görögország

athén, 1981. június 4. /mti-reuter/dpa/ - „görögországban hétfőn este semmilyen puccskísérlet nem volt, - nyilvánította ki szerda esti athéni sajtóértekezletén konsztantin micotakis, az ország külügyminisztere. micotakis ezzel annak a parlamenti képviselőnek a keddi állítására reagált, aki azt állította, hogy keddre virradóra katonatisztek egy csoportja államcsíny végrehajtását tervezte.

Nm

a görög diplomácia vezetője a továbbiakban hangsúlyozta, hogy a katonai egységek egy részénél hétfőn este nem azért rendeltek el riadókézsültséget, mert puccs leverésére lett volna szükség, hanem mert késültségi gyakorlatot tartottak. „semmilyen veszély nem fenyegeti görögországban a demokrácia jövőjét, - jelentette ki, majd a kedd éjszakai áruházi robbantásokról azt mondta, hogy azokat szélsőségesek követték el.

a továbbiakban a külügyminiszter szólt a görögországi amerikai támaszpontok jövőjéről 1980 október óta folyó tárgyalásokról. elmondta, hogy a tárgyalásokon lényeges haladást értek el, s azok utolsó szakaszukba lépnek. ha azonban július elejéig nem kerül sor a szerződés aláírására, akkor a tárgyalásokat a novemberi választások után alakuló új kormánnyal kell majd felújítani.

a jelenlegi tárgyalások alapjául az az 1977-ben jóváhagyott, de mindeddig alá nem írt szerződés szolgál, amely szerint görögország négy év alatt 700 millió dollár amerikai segílyt kapna. a balkáni ország most arra vonatkozóan is ígéretet szeretne kapni washingtontól, hogy az egyesült államok fenntartja az erőegyensúlyt az egymással területi vitába bonyolódott görögország és törökország között. ugyanakkor szeretnék, ha washington garantálná görögország égei-tengeri határait, és kötelezné magát, hogy a görögországi támaszpontokat kizárólag nato-célokra használja.

pc fm pk

09.00 040681 1820

-.-

sk0015 4 230 mtik1018

fdp-válság

sándor istván, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1981. június 4. /mti/ - a szociáldemokraták után a másik nyugatnémet kormánypárt, az fdp is egyre növekvő belső válsággal küzd: a szabaddemokraták vezetőségének erőfeszítései ellenére a párt tartományi szervezetei nyíltan szembe fordulnak a bonni koalíciós politikával.

miután a nyugat-berlini fdp tagsága megtagadta hans-dietrich genscher pártelnök kivánságát, és a kereszténydemokrata szenátus támogatása ellen szavazott, a rajna-pfalz-i liberálisok koalíciós tárgyalásba kívánnak lépni a mainzban kormányzó kereszténydemokratákkal. az fdp-elnökség, amely „a város sorsára,

Nm

hivatkozva nyugat-berlinben a cdu-vezetés „hallgatólagos megtűrése”, mellett volt, a rajna mentén hevesen ellenzi a szövetséget a cdu-val, mert ennek kedvezőtlen kihatásai lehetnek a bormi spd-fdp koalícióra. günter verheugen, az fdp főtitkára csütörtökön a pártegység megőrzésére szólította fel tartományi pártbarátait. szavai szerint a liberálisok országos politikai szavahihetősége forog kockán, és egy mainzi fdp-cdu koalíció „könnyelműen eljátszaná a tavaly októberi országos választásokon szerzett bizalmat,,.

a bormi szociálliberális szövetségen kívül az nszk-ban pillanatnyilag csak egyetlen tartományban működik spd-fdp kormány. a liberálisok alapelve eddig az volt, hogy nem lépnek koalícióra olyan párttal, amely nélkülük is abszolút többséggel rendelkezik a helyi törvényhozásban. a rajna-pfalz-i lépés ellentmondana ennek az elvnek, és feszültségeket keltene a szabaddemokraták és szociáldemokraták között bomban. a szociáldemokraták amúgy is egyre növekvő gyanakvással figyelik, miként közelednek az fdp kül- és biztonságpolitikai, gazdaság- és szociálpolitikai elképzelései a jobboldali unióéhoz.

a mainzi cdu-fdp megbeszélések a jövő héten kezdődnek, genschert pártelnök azonban még a hét végén személyesen közbelép, hogy meggyőzze a helyi pártvezetést a tervezett lépés veszélyességéről.

or/jp fm pk

09.19 040681 1999

-.-

sk0016 4 230 mtik1019

törökországi kivégzés /kiegészítés sk 0004. sz. hírhez/

ankara, 1981. június 4. /upi/ - miután elutasították kegyelmi kérvényét, elazig török város börtönében csütörtökön reggel kivégezték a „szürke farkasok”, nevű szélsőjobboldali terrrorszervezet egyik tagját. a 21 éves cevdet karakas nevű elítélt rendkívüli biztonsági őrizet mellett végezte életét a bitón. a kivégzést egy nappal később hajtották végre az előre bejelentett időpontnál, s a késedelem okát adminisztratív okokkal magyarázták. törökországban öt és fél hónap óta ez volt az első kivégzés, a szeptemberi katonai hatalomátvétel óta pedig az ötödik.

pc fm

09.26 040681 0645

Nm

-.-

sk0017 4 230 mtik1020

olasz helyzet

simó endre, az mti tudósítója jelenti:

róma, 1981. június 4. /mti/ - az olasz szocialista párt vezetősége szerdán este véget ért ülésén elfogadta bettino craxi főtitkár indítványát arról, hogy kössék feltételekhez csatlakozásukat egy újabb kereszténydemokrata vezetésű koalícióhoz.

a vezetőség egyetértett azzal, hogy a politikai-társadalmi helyzet súlyosbodott a p-2-ügynek nevezett összeesküvés botrány telepteződése óta, és az ország a polgári szabadságjogok megvédését sürgeti, demokratikus szavatosságokat, megújodást igényel. a szocialisták mégsem mondtak egyértelműen nem-et arnaldo forlani kijelölt miniszterelnöknek. csupán értésre adták: a helyzetet súlyosabbnak látják annál, semmint, hogy forlanit képesnek tartanák orvoslására.

az oszp kétértelmű magatartása miatt római megfigyelők az olasz kormányválság további elhúzódására számítanak. úgy látják, hogy a koalíciós pártok nem sietnek megoldásával, és már a június 21-i részleges helyhatósági választásra kacsintanak, amit politikai „tesztként”, fognak föl, még ha hordereje korlátozott is.

a kormányválsággal párhuzamosan tovább bonyolódik a p-2-ügy. a tárcaközi belbiztonsági tanács szerdai ülésén elhatározta, hogy a vizsgálat idejére „szabadságot”, további tizenhárom főtisztet, akinek a neve szerepelt a listán. valamennyien az olasz titkosszolgálatok vezető beosztású tisztjei.

csütörtökön a szerkesztők sztrájkja miatt nem jelent meg a corriere della sera, az olasz polgárság vezető lapja. főszerkesztője, franco di bella neve ugyanis szintén szerepelt a p-2 listán. a kollektiva ezután a leváltását sürgette, ő azonban ragaszkodik a poszthoz. a corriere della sera a rizzoli finansztörkés csoport érdekszférájába tartozik.

olasz lapok washingtoni értesülései szerint a reagan-kormányzat bizonyos aggodalommal figyeli az olaszországban történeteket.

se/zsa fm pk

10.04 040681 1908

Nm

-.-

sk0018 4 230 mtik1021

jablonski

Varsó, 1981. június 4. /pap/ - Henryk Jablonski, a lengyel államtanács elnöke beszédet mondott a Lemp olsztyni vajdasági konferencián, ebben egyebek között elmondta, hogy kérte a Lemp kb titkárságát: semmilyen fórumon ne jelölje őt a központi vezető szervekbe, mint hangzott, az a meggyőződése, hogy felgyülemlett tapasztalatait az általa betöltött funkciótól függetlenül kell hasznosítani, az államfő beszédét a Gazeta Olsztynska ismertette.

km pn pk

10.13 040681 0490

-.-

sk0019 4 230 mtik1022

svédország - észak-európa

Stockholm, 1981. június 4. /ap/ - a svéd parlament szerdán egyhangulag jóváhagyta a külügyi bizottság jelentését, amely észak-európai atomfegyvermentes övezet létrehozását szorgalmazza.

A jelentés azt ajánlotta a kormánynak, hogy tartson szoros kapcsolatot a többi észak-európai kormánnyal, és velük együtt alakítson ki közös alapot a nukleáris fegyverektől mentes észak-európa megteremtésére. Ezt lépésnek tekintenék ahhoz, hogy egész Európát mentessé tegyék az ilyen fajta fegyverektől. A háromórás parlamenti vitában Ola Ullsten külügyminiszter hangzott, hogy észak-európa nukleáris fegyverektől mentes övezetté való nyilvánítását az európai összefüggések egészében kell vizsgálni. Ezért rendkívül fontos - mondta -, hogy tárgyalások kezdődjenek a Szovjetunió és az Egyesült Államok között az európai nukleáris fegyverkezés ellenőrzéséről. Ullsten véleménye szerint az északi atomfegyvermentes övezetnek a Balti-tengert is magában kellene foglalnia.

to fm pk

10.17 040681 1024

Nm

-.-

sk0020 1 230 mtik1023

atlanta - szabadon bocsátás /lásd sk 0010!/
X

Atlanta, 1981. június 4. /ap, afp/ - szabadon bocsátották csütörtökön azt a fiatal fekete férfit, akit az atlantai gyilkosságsorozat elkövetésének gyanújával szerdán letartóztattak. Mint hivatalosan bejelentették, a fiatal embert kihallgatták több gyilkosság ügyében, de tisztázta magát.

sas fm pk

11.11 040681 0365

-.-

sk0021 4 230 mtik1024

mojszov-jugoszláv visszhang

Belgrád, 1981. június 4. /mti/ - a jugoszláv rádió- és tv-átvadások szerda délutáni és esti híradásaikban vezető helyen foglalkoztak a jksz kb Lazar Mojszov vezette küldöttsége magyarországi látogatásával.

A csütörtök reggeli borba első oldalán, főcímmel közölt budapesti tudósításában kiemelte: a tárgyalásokon „kölsönös megelégedéssel állapították meg, hogy a két párt és a két állam közötti kapcsolatok és együttműködés kedvezően fejlődnek, ami mindkét fél törekvéseinek kifejezője... „a kapcsolatok - írja a borba - a régebben elfogadott elveken nyugszanak. Ezek az elvek továbbra is tartós alapot képeznek a még szélesebb és tartalmasabb együttműködéshez... a belgrádi politika kiemelte Mojszovnak azt a megállapítását, hogy Jugoszlávia mind belpolitikájában, mind pedig külpolitikájában folytatja a Tito meghatározta irányvonalat.

A Dnevnik című lap jelentésében hangsúlyozta: „a magyar-jugoszláv kapcsolatok a szuverenitás, a területi integritás, a függetlenség, az egyenjogúság, a belügyekbe való be nem avatkozás, a szocialista fejlődés különböző utjai, tapasztalatai és gyakorlata, valamint a két ország egymástól eltérő nemzetközi helyzete tiszteletben tartása elveinek kölcsönös érvényesítésén nyugszanak... „

„Első oldalán foglalkozott a jugoszláv pártküldöttség budapesti tárgyalásaival a zágrábi Vjesnik, az újvidéki magyar szó is.

már pn pk

11.21 040681 1428

Nm

-.-

sk0022 4 230 mtik1025

brit munkáspárt /1.rész/

László balázs, az mti tudósítója jelenti:

London, 1981. június 4. /mti/ - a brit munkáspárt parlamenti vezetősége élesen személyi térre terelte a párt irányvonalaért folyó frakcióharcot, hogy elfojtsa a baloldal radikális követeléseit. Michael Foot pártvezér szerdán este felszólította Tony Benn, a balszárny vezéralakját, hogy az őszi kongresszuson ne az alvezéri címért szálljon versenybe Denis Healeyvel szemben, hanem a pártvezéri posztra pályázzon: vele, Foottal szemben lépjen föl. Benn elutasította a kihívást, és nem adta fel cselekvési szabadságát.

az árnyékkormány - az ellenzéki párt parlamenti vezető szerve - csütörtökön felelősségre vonta Tony Benn az árnyékkormány egyeztetett vonalától való többszöri eltéréseért, az árnyékkormány elleni „külső agitációért”, nevezetesen azért, mert az ideai hadügyi megajánlás vitájánál a baloldali tribune-csoporttal együtt a párt leszerelési javaslatait tartalmazó módosítás mellett szállt síkra, ahelyett, hogy tartózkodott volna a szavazásnál, mint az árnyékkormány többsége akarta. Másrészt az északi válság megoldására ensz-békefenntartó erők behívását és a brit csapatok kivonását javasolta, ami nem pártpolitika, de az árnyékkormányt leginkább az ingerelte fel, hogy Benn a most folyó szakszervezeti kongresszusokon szókimondóan bírálja az árnyékkormány általában megalkuvó viselkedését, a pártkongresszus radikális követeléseinek felhígítását. egyre több szakszervezet jelentette ki, hogy az őszi alvezérválasztáson többszavazatával támogatja Benn Healeyvel szemben.

Foot kijelentette, hogy az árnyékkormány irányvonalának bírálataival Benn az árnyékkormány, sőt, az ő pártvezéri jóhiszeműségét is kétségbe vonja az egész párt előtt. ezért egy váratlan fordulatot terjedelmes nyilatkozatot olvasott fel az árnyékkormány ülésén, amelyet utána a sajtó rendelkezésére is bocsátott. ebben felszólította Tony Benn, hogy hódítsa el tőle a pártvezéri címet, ha tudja, mert „ez a tisztességes eljárás”, később egy rádiónyilatkozatban hozzátette, hogy ha Benn nem fogadja el a kihívást, akkor hagyja abba az árnyékkormány bírálatait, amelynek maga is tagja, vagy pedig kénytelen lesz a parlamenti csoportban bizalmatlansági szavazattal leváltatni. /folyt./

Lb/jp fm pk

11.29 040681 2287

Nui

-.-

sk0023 4 230 mtik1026

brit munkáspárt - 2. rész

a fordulat az egész árnyékkormányt meglepte. a jobboldal elégedett volt, a baloldal több képviselője viszont elhibázottnak nevezte Foot lépését.

maga Benn néhány órai megfontolás után elutasította a kihívást. hangoztatta, hogy a vezérválasztásnál Footra szavazott, s ma is őt tartja a megfelelő pártvezérnek. közvetve érzékeltette viszont, hogy Healeytől lefelé az egész árnyékkormány azon van, hogy jobbra huzzsa a pártvezért a pártpolitika döntő kérdéseiben. közölte, hogy ezért „szigorúan a pártpolitika képviselőtének alapján”, változatlanul pályázik az alvezéri posztra. Healey, aki ellen ez a támadás irányul, közismerten nem fogadja el a brit atomütőerő feladására vonatkozó párthatározatot, nem fedi fel kártyáit a közös piaci tagság ügyében, és nem érdekelt a párt gazdasági határozataiban sem.

Stuart Holland, a balszárny egyik gazdasági teoretikusa kijelentette a vitáról: „nem a pártvezéri címről van szó. Tony Benn és másokat az aggasztja, hogy megismétlődhet a 80-as években az a helyzet, amikor határozatokat hozunk a gazdaság gyökeres átalakítására, az erőforrások új elosztására, a közös piacból való kilépésre, az amerikai nukleáris támaszpontok bezárására, és utána kormányunk nem hajtja végre őket. ehhez a felelősségre vonás kell, és Tony Benn ezt szeretné.

Lb/jp fm pk

11.31 040681 1353

-.-

sk0024 4 230 mtik1027

szadat sarm el-seikhben

Kairó, 1981. június 4. /mti/ - szadat egyiptomi elnök csütörtökön délelőtt sarm el-seikhbe érkezett, ahol menahem Begin izraeli kormányfő fogadta. a sinai-félsziget déli csücskén fekvő kisvárosban a két államférfi nagy jelentőségűnek beharangozott tanácskozást folytat egymással.

az egyiptomi államfő kíséretében van Kamal Hasszan Ali külügyminiszter, Manszur Mohammed Hasszan kulturális és tájékoztatási államminiszter és Hasszaballah el-Kafravi lakásügyi és talajjavításügyi államminiszter. a vendéglátó izraeli miniszterelnök

de

1981.06.04.

vezette küldöttségben jichak samir külügyminiszter és ariel saron, a megszállt területek izraeli telepeiért felelős földművelési miniszter kapott helyet. a tárgyalásokon jelen van egyiptom tel-aviv-i, illetve izrael kairói nagykövete is.

szadat ünnepélyes fogadtatása után a két vezető helikopterre szállt, hogy megsejmelje a sinai-félsziget még izraeli kézben lévő és az érvényes megállapodások szerint jövő április végéig visszaszolgáltatandó körzetét.

a szemleut után szadat és begin négy szemközti megbeszélésre ül össze, és a csúcstalálkozót a délután folyamán sajtóértekezlet zárja.

ng/vs fm ng

13.04 040681 1194

-.-

sk0025 4 230 mtik1028

a szerkesztőségek tájékoztatására

barcikowski lódzban

varsó, 1981. június 4. /pap/ - kazimierz barcikowski a temp kb titkára, a pb tagja szerdán lódzban résztvett a marchlewski textiltgyár pártaktiváján és felszólalásában többek között a katowicei pártfórumról is beszélt.

„a katowicei fórum - mondotta barcikowski- lényegében a balos nézetűeket egyesíti. nem titkolom, hogy ez súlyos ügy a párt számára, hiszen egy olyan csoport van kialakulóban, amely kinyilvánítja ellenzékiességét a párt vezetőségének politikai irányvonatával szemben. nem lepődünk meg azon - folytatta a kb-titkár-, hogy a katowicei fórum bírálja azt a politikai irányvonatát, amelyet mi képviselünk és amelyet igyekszünk megvalósítani ezekben a nehéz hónapokban. irányvonatunk - a megegyezés politikája. ismerem pártunk vezetőségének erős és gyenge oldalait - jegyezte meg a kb titkára-, de szerintem éppen ez a vezetőség lesz majd nevezetes a párt történetében arról, hogy - a nehézségek, a konfliktusok és a feszültség ellenére megvalósítva a megállapodásokat - átvezette lengyelországot a legviharosabb időszakon, és hogy problémáinkat saját erőnkkel oldjuk meg.,,

del

1981.06.04.

barcikowski elvetette azokat a nézeteket, amelyek szerint ha a központi vezetőségből bárkit is nem választanak meg kongresszusi küldöttek, a legfelsőbb pártfórumot nem tartják meg. „a kongresszus csak abban az esetben nem ül össze, ha az előkészítés során bekövetkezik a párt felbomlása. szocializmus ugyanis nem létezhet a kommunista párt vezető szerepe nélkül.,,

sm pn ng

13.17 040681 1596

-.-

sk0026 4 230 mtik1029

rövid hírek

tornádók

denver, 1981. június 4. /reuter/ - egy személy életét vesztette és mintegy ötvenen megsérültek, amikor szerdán egymásután több tornádó söpört végig denver környékén. a pusztító forgószelek súlyos károkat okoztak denverben: épületeket rongáltak meg, járműveket borítottak fel, fákat téptek ki és elektromos vezetékeket szaggattak le. az esti órákban mozgósították a nemzeti gárda alakulatait, mert a bűnöző elemek fosztogatni kezdték a tornádó következtében megrongálódott üzleteket.

Libériai összeesküvés

monrovia, 1981. június 4. /ap/ - szerdán monroviában egy különleges katonai bíróság a libériai kormány megdöntésére irányuló összeesküvés címén vádat emelt a libériai hadsereg tizennégy tiszthelyettese ellen. a vád szerint a tiszthelyettesek az országot irányító népi tanács tagjainak meggyilkolását is tervbe vették. a bíróság szerint több jel is arra mutat, hogy az összeesküvőket bizonyos szálak fűzték a múlt évben megghusított államcsínyhez, amelyben állítólag magasrangú katonatisztek is részt vettek.

kozmosz-1274

moszkva, 1981. június 4. /taszsz/ - a szovjetunióban szerdán felbocsátották a kozmosz-1274 jelzésű műholdat. fedélzetén tudományos műszereket helyeztek el az világűr további tudományos

del

kutatása céljából. a műhold kezdeti keringési ideje 89,8 perc, a föld felszínétől mért legnagyobb távolsága 380 kilométer, legkisebb távolsága 183 kilométer, pályasíkjának az egyenlítő síkjával bezárt szöge 67,2 fok. a berendezések kifogástalanul működnek.

to ng

13.24 040681 1548

-.-

sk0027 4 230 mtik1030

haderőcsökkentés /1.rész/

szabó zoltán, az mti tudósítója jelenti:

bécs, 1981. június 4. /mti/ - csütörtökön megtartották bécsben a közép-európai fegyveres erők és fegyverzet kölcsönös csökkentéséről folyó tárgyalássorozat 273. plenáris ülését. a tanácskozáson felszólalt Lőrinc tamás nagykövet, a magyar küldöttség vezetője.

beszédében Lőrinc nagykövet kiemelte, hogy az szkp xxvi. kongresszusán tett külpolitikai kezdeményezések időközben a varsói szerződés tagállamainak közös programjává váltak. elfogadásuk esetén adott lenne az enyhülési folyamat fenntartása és a katonai enyhülés elősegítése.

a szocialista országoknak az előrehaladást célzó, aktív törekvéseivel szemben a nyugati tárgyalópartnerek passzív magatartást tanúsítanak a bécsi tárgyalásokon - folytatta beszédét a magyar képviselő. a szocialista fél képviselői több ízben bebizonyították azon nyugati állítás alaptalanságát, amely szerint a haladás legfőbb gátja abban keresendő, hogy a szocialista országok nem adnak további - még részletesebb - adatokat csapataik létszámáról és nem hajlandók az ugynevezett kísérő intézkedések teljes nyugati csomagtervét elfogadni. a mesterkélten teremtett létszámvita ürügyén a nyugat még arra sem hajlandó, hogy elfogadja a számára előnyös javaslatot, amelynek alapján a tárgyalásokon közvetlenül résztvevő nyugati országok az első szakaszra tervezett egyezmény alapján kevesebb, mint 1,5 százalékkal, a varsói szerződés tagországai viszont 4 százalékkal csökkentenék csapataik létszámát.

a „kísérő intézkedésekről”, szólva Lőrinc nagykövet hangsúlyozta, hogy a szocialista országok a legutóbbi három fordulóban kifejtették álláspontjukat az első szakasz egyezményes végrehajtásához szükséges intézkedésekről. kifejezték készségüket,

ll

hogy az első megállapodás véglegesítésével egyidejűleg kidolgozzák az azzal összefüggő intézkedések konkrét tartalmát és terjedelmét. a „kísérő intézkedésekre”, is érvényes azonban, hogy azok egyik fél biztonságát, így a szocialista országokét sem sérthetik. /folyt./

sz/zsa fm

13.29 040681 2062

-.-

sk0028 4 230 mtik1031

haderőcsökkentés /2.rész/

bonyolítja a problémát az is, hogy a nato egyre gyakrabban rendez hadgyakorlatokat növekvő csapatlétszámmal, egyre több fegyverzet bevonásával és egyre kiterjedtebb területeken. a szocialista országok véleménye szerint az első szakaszra vonatkozó egyezménynek biztosítania kellene, hogy a felek fegyveres erőinek a csökkentés után fennmaradó létszáma időlegesen, még hadgyakorlatok esetén se növekedjék. nyilvánvaló - hangsúlyozta a magyar küldöttség vezetője -, hogy az ilyen nagyszabású hadgyakorlatok közvetlen veszélyességét aligha csökkenti az előzetes bejelentés, vagy a megfigyelők meghívása és jelenléte. Lőrinc nagykövet megállapította, hogy az egyik fél hadgyakorlatainak veszélyessége csak akkor csökken a másik szövetségi rendszer számára, ha az azokon résztvevő csapatok létszáma nem haladja meg például a 40-45.000 fős nagyságrendet.

felszólalásának befejező részében Lőrinc nagykövet megállapította, hogy a nyugati fél nem adott hivatalos választ a szocialista országok 1980. július 10-én, illetve november 13-án bejelentett kompromisszumos javaslataira. kifejezésre juttatta azt a megalapozott kívánságot, hogy a nyugati tárgyalópartnerek adják fel időhuzó taktikájukat és tegyenek konkrét lépéseket a valamennyi fél biztonságát szolgáló egyezmény kialakítására.

a bécsi haderőcsökkentési tárgyalások következő plenáris ülését jövő héten csütörtökön tartják.

sz/zsa fm

13.31 040681 1447

ll

-.-

sk0029 4 230 mtik1032

észak-írország

belfast, new york, 1981. június 4. /upi/ap/afp/ - a sinn fein, az ira politikai szárnyának szóvivője szerdán visszautasította alexander haig amerikai külügyminiszter kijelentését, miszerint az észak-írországi helyzet tisztán nagy-britannia belső problémája. a szóvivő sajnálatosnak, de „várhatóan”, nevezte haig washingtoni újságírók előtt tett keddi kijelentését.

hangsúlyozta: szervezete nem tartja az észak-írországi problémát az egyesült királyság belső problémájának, mivel nem tekintik észak-írországot nagy-britannia részének. nagy-britannia jelenlétével nem oldja meg a problémát, jelentette ki a sinn fein szóvivője, hozzátéve: éppen a brit jelenlét a problémák oka.

befejezve kétnapos észak-írországi körutját robert runcie canterbury érsek, az anglikán egyház feje szerdán fenntartás nélkül kiáltott thatcher brit miniszterelnöknek az ira éhségstrájkoló tagjaival szembeni politikája mellett. robert runcie kijelentette: támogatja azt a döntést, amely elutasítja a politikai státus megadását az ira börtönben lévő tagjainak.

a brit hadsereg észak-írországból való kivonásáért küzdő szervezet alakult a tartományban szolgáló brit veterán katonákból - közölte new yorkban a szervezet szóvivője. a szervezet, amelyhez eddig mintegy 80 volt brit tiszt és katona csatlakozott, terve vette, hogy még idén körutot szervez a közöspiaci országokba, és különböző megmozdulásokon követeli a brit katonák kivonását észak-írországból. szóvivőjük elmondotta: egyre növekszik az elégedetlenség a tartományban állomásozó brit katonák között és a hadseregből dezertálók aránya is alaposan megugrott.

londonderryben szerdán egy ártatlan járókelő lett áldozata egy, járőröző brit katonák elleni orvlövész merényletnek. a brit katonák egyike sem sérült meg.

bl fm

13.33 040681 1820

sk0030 4 230 mtik1033

sri lanka - rendkívüli állapot

colombo, 1981. június 4. /afp/ap/ - a sri lanka-i kormány csütörtökön rendkívüli állapotot hirdetett ki az egész országban, hogy elejét vegye az aznap végetérő tartományi választások nyomán esetleg kirobbanó zavargásoknak.

a június dzsajavardene köztársasági elnök által kiadott rendelet szerint a hatóságok minden szükséges intézkedést megtesznek a törvénytisztelő állampolgárok megvédésére. colombóban emlékeztetnek arra, hogy az előző választások idején súlyos összeesapások zajlottak le a kormány támogatói és ellenzéki elemek között.

a rendkívüli állapotot várhatóan néhány napon belül feloldják.

... pc ng

13.35 040681 0673

--

sk0031 4 230 mtik1034

dél-afrika - ENSZ-munkaokmány

new york, 1981. június 4. /taszsz/ - az apartheid politika szolgálatába állított atomfegyver nemcsak az afrikai államok biztonságát, hanem az egész világ békéjét is veszélyeztetné - hangsúlyozták az el nem kötelezett országok képviselői az ENSZ le szerelési bizottságának ülészaka elé terjesztett munkaokmányokban.

a dokumentum felhívja a figyelmet arra, hogy dél-afrika atompotenciáljának kialakításában, atomerejének fokozásában felelősség terheli azon hatalmakat, amelyek nukleáris területen együttműködnek pretóriával.

az ENSZ biztonsági tanácsa 1977-ben elfogadott 418-as számú határozatában kötelező tilalmat rendelt el a pretóriába irányuló fegyverszállításokra. a határozat értelmében valamennyi országnak tartózkodnia kell a dél-afrikai atomfegyver előállítására, illetve kifejlesztésére irányuló együttműködéstől. a határozat ellenére, mindeneke előtt az egyesült államokban és az NSZK-ban, számos nyugati vállalat járul hozzá pretória atom-potenciáljának létrehozásához, ami végzetes következményekkel fenyeget, egészében ellentétes a

nukleáris fegyverkezési hajszá megfékezésének céljaival, az atomfegyverek elterjedésének megakadályozására hivatott rendszerrel, valamint az afrikai államoknak a kontinens atomfegyvermentes övezetté változtatását célzó kollektív törekvésével.

az el nem kötelezett országok munkaokmánya leszögezi: a béke és a leszerelés érdekében elengedhetetlen, hogy azonnal véget vessenek a dél-afrikai rezsimmel nukleáris területen folytatott mindennemű együttműködésnek.

ti pi

13.39 040681 1579

-.-

sk0032 4 260 mtik1035

szabó-film madridban

madrid, 1981. június 4. /mti/ - csütörtökön az egyik madridi filmszínház műsorára tűzte szabó istván „bizalom” című filmjét. a bemutató alkalmából az el pais című tekintélyes napilap emlékeztet rá: szabó istván „mefisztó” című alkotásával elnyerte az idei cames-i filmfesztivál zsürijének különdíját. a most bemutatott filmet pedig ebben az évben oscar-díjra jelölték a nem-amerikai filmek kategóriájában, korábban pedig a nyugat-berlini filmfesztiválon ezüst medve díjat kapott.

a lap ismerteti a film témáját és megemlíti, hogy a budapesti szinkronfilmgyár igen korszerű technikai apparátussal végzi a filmek szinkronizálását és feliratozását.

leh/zsa ng

13.42 040681 0711

14.20

-.-

sk0033 4 230 mtik1036

kania - sajtó

varsó, 1981. június 4. /mti/ - lengyelország helyzetéről, a tömegtájékoztatási eszközök időszerű feladatairól kezdődött tanácskozás csütörtökön varsóban, a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának székházában. a megbeszélés, amelyen stanislaw kania, a központi bizottság első titkára elnököl, részt vesz tadeusz grabski, kazimierz barcikowski, stefan olaszowski, mindhárman a politikai bizottság tagjai, a kb titkárai. a tanácskozáson az összes pártlap főszerkesztője, valamint a rádió és a televízió, a lapok pártszervezeteinek titkárai a sajtónak a rendkívüli pártkongresszussal kapcsolatos feladatairól folytatnak eszmecsereket.

kn/zsa kd

13.47 040681 0686

-.-

sk0034 4 300 mtik1037

szadat - begin

kairó, 1981. június 4. /mti/ - csütörtökön délelőtt a sinai-félsziget még izraeli megszállás alatt álló részén fekvő sarm el-seikhben megkezdte hivatalos tanácskozását szadat egyiptomi elnök és begin izraeli miniszterelnök. begin reggel, érkezésekor adott nyilatkozatában jelezte, hogy a közel-keleti térség problémáiról és egyéb nemzetközi kérdésekről fog tárgyalni vendégével.

a szadat-begin csúcstalálkozó helyszínéül szolgáló szálloda előtt, a tárgyalások kezdetével egyidőben izraeli telepesek kisebb csoportja tüntetést rendezett. sarm el seikh és a sinai-félsziget északi részében levő jamit izraeli településének lakosai a tel-aviv-i kormány által megígértnél magasabb összegű kártérítést követeltek, amiért a két ország közötti megállapodás értelmében távozniuk kell az egyiptomi fennhatóság alá visszakerülő területről. a tüntetők egy csoportja az izraeli kivonulás leállítására felszólító táblákat hordozott körbe. az izraeli rendfenntartó erők megakadályozták, hogy a tüntetők megközeledjenek a szállodát.

ng/dm ng

13.52 040681 1068

-.-

sk0035 4 230 mtik1038

francia kormány, választási kampány /1. rész/

baracs dénes, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1981. június 4. /mti/ - a francia kormány által szerdán életbe léptetett szociális intézkedéseket kommentáló sajtóértekezleten pierre mauroy miniszterelnök kijelentette: két évre lesz szükség az előző kormány „passzívának”, felszámolásához és csak 1983-ban érvényesíthető teljes mértékben a szocialisták által tervezett gazdaságpolitika, amely öt éves időszakra vonatkozik. a gyakorlatban ez azt jelenti, hogy az előző kormány által előkészített nyolcadik öt éves gazdasági tervet félreteszik, és michel rocard tervezési és területrendezési miniszter az átmenet időszakára, 1982-83-ra két éves tervet dolgoz ki.

a két éves, illetve az azt követő öt éves terv kidolgozásának természetesen, előfeltétele, hogy a baloldal többségre tegyen szert a június 14-i és 21-i nemzetgyűlési választásokon.

a miniszterelnök szerint a különböző szociális juttatások felemelése 14 milliárd frankba kerül az államnak, ehhez járul a minimálbér emelésének ellensúlyozására a kis- és a középvállalatoknak nyújtott segély 4 milliárdja. valamennyi intézkedést a különböző költségvetési szervek finanszírozzák majd, vagyis a deficit növekedésével járnak. a jövő héten további intézkedéseket foganatosít a kormány az állami alkalmazottak számának növelésére, a vállalatoknak nyújtandó segélyekre, új munkahelyek létrehozása végett, ezeket azonban már különböző új adókkal finanszírozzák - közölte a miniszterelnök. az évi 80 ezer frank jövedelemadókat fizető családok /tavalgy százezer volt a számuk/ rendkívüli szolidaritási adót fognak fizetni 2,5 milliárd frank értékben, az idén különösen nagy hasznot zsebre vágó bankokra és közlekvállalatokra rendkívüli adót vetnek ki. /folyt./

bd/vs ng

14.03 040681 1796

sk0036 4 230 mtik1039

francia kormány /2. rész/

a kormány intézkedései gazdasági összhatásukat tekintve viszonylag visszafogottak: a számítások szerint jövőre mintegy fél százalékkal növelik a vásárlóerőt, tehát nincs szó nagyszabású gazdaságösztönző lépésekről. mérsékelten nő a költségvetési deficit, viszont a legalacsonyabb bérek, jövedelmek emelésével és a legmagasabbak várható megadóztatásával a szocialista párt a nagyobb társadalmi igazságosságra vonatkozó ígéreteit teljesíti a választások előestéjén. a szakszervezetek általában üdvözölték az intézkedéseket, és bár a cgt a minimálbér nagyobb mértékű emelését tartotta volna szükségesnek, henri krasucki országos titkár elismerte, hogy fontos folyamat kezdődött el. georges séguy főtitkár „a jó irányba tett, egyelőre korlátozott lépésnek”, nevezte a kormány határozatait. yvon chotard, a gyáriparosok országos szövetségének alelnöke viszont „brutális lépésnek”, mondotta a minimálbérek emelését, és abbéli aggodalmának adott hangot, hogy az sok kis- és középvállalat számára túl nagy terhet jelent majd.

nagy visszhangot keltettek a francia kormány szerdán elhatározott más intézkedései, így például az 1963-ban létesített állambiztonsági bíróság megszüntetésének terve is. ez a rendkívüli bíróság annak idején az oas terroristái elleni harcra szolgált, sommás eljárását azonban az elmúlt években elsősorban a különböző szeparatista mozgalmak aktivistái ellen alkalmazták. a baloldal kezdettől fogva bírálta ennek a bírói szervek a létrehozását, mivel a bírói testület függetlenségére vonatkozó elv megsértését látta benne. a tarzaci katonai gyakorlótér és a plogoffi atomerőmű ügyében hozott döntés - az előbbi kibővítésének leállítására, az utóbbi mwgépítéséről való lemondás - többek között azt jelezte, hogy mitterrand véget vetett a kormány különböző tagjai részéről elhangzott eltérő állásfoglalásoknak.

bd/vs ng

14.03 040681 1886

sk0037 4 230 mtik1041

nguyen co thach /1. rész/

dunai péter, az mti tudósítója jelenti:

hanoi, 1981. június 4. /mti/ - nguyen co thach vietnami külügyminiszter interjút adott az afp tudósítójának az országot érintő külpolitikai kérdésekről. a kínai-vietnami határtérségben történt incidensekkel kapcsolatban kijelentette: peking fegyveres határprovokációi vietnam és laosz ellen éppúgy, mint hadianyagszállításai a reakciók khmer csoportoknak, kina hosszú távú stratégiájának szervezési részei. kina azért erősítette fel az utóbbi időben ilyesfajta tevékenységét, hogy lelket öntsön az egymással marakodó, széthúzó khmer reakciókba, egyszersmind fékezze azt a biztos ütemű normalizálódást, fejlődést kambodzsában, amelynek legutóbbi kifejeződése a május 1-1 választások sikere volt.

pekingben egyúttal hátráltatni igyekeznek az asean-országokban erősödő irányzatot, hogy a délkelet-ázsiai problémákat a barátság, a kölcsönös tisztelet alapján, külső beavatkozás nélkül oldják meg. peking a „tolvaj kiált tolvajt, jól ismert fogásához folyamodott - mondotta a külügyminiszter. közismert, hogy kina visszautasított mindenfajta vietnami kezdeményezést a két ország határán lezajló fegyveres incidensek megszüntetésére, és nemet mondott a kínai-vietnami tárgyalások harmadik fordulóját javasló hanoi indítványra is. az sem titok, hogy a khmer reakciók fő fegyverszállítója az asean államcsoportot indokina ellen hangoló kina.

az ugynevezett nemzetközi kambodzsá-konferencia kapcsán nguyen co thach emlékeztetett a három indokina-i ország külügyminisztereinek május 19-1 leveleire, amelyet az ensz-főtábornak küldtek, és amely leszögezi: a konferencia összehívását a tömeggyilkos pol pot rezsim elismerésére alapozzák. ez a konferencia a kambodzsai nép, annak újjáépítési erőfeszítései elleni lépés, a kambodzsai népköztársaság szuverenitásának durva megsértése és csak pekingnek a három indokina-i országgal szemben folytatott terjeszkedő politikájának érdekeit szolgálja. az ensz-határozatra alapozott nemzetközi kambodzsá-konferencia emellett aláásná az indokina-i és az asean államok között megindult, kezdeti eredményeket hozó párbeszédet is - húzta alá a külügyminiszter.

összegezve a választ, nguyen co thach hangsúlyozta: vietnam visszautasítja a nemzetközi konferenciát és azon nem fog részt venni. a laoszi külügyminiszter három asean államot felőlelő

körutjáról a következőket mondotta: a délkelet-ázsiai érdekelte felek egyetértének abban, hogy a laoszi külügyminiszter indonéziában, malaysiában és a fülöp-szigeteken folytatott konzultációi hasznosak voltak, és azokat folytatni kell. /folyt./

dp/dm pi

14.36 040681 2632

-.-

sk0038 4 230 mtik1042

nguyen co thach /2. rész/

a jószándéku embereknek most azon kell munkálkodniuk, hogy a párbeszéd keretében haladást érjenek el indokina, délkelet-ázsiai békéjének, stabilitásának megerősítésére, egyúttal szabaduljanak meg a hátráltató tényezőktől.

az ugynevezett kambodzsá-problémára vonatkozó kérdésre a külügyminiszter elmondotta: délkelet-ázsiai mind többen ismerik föl, hogy ez a kérdés csak a három indokina-i országra és kínára tartozik, nincs helye az indokina-i és az asean-államok kapcsolataiban. a béke és a stabilitás megteremtése valamennyi délkelet-ázsiai ország közös érdeke, s mi bizunk benne, hogy az említett államok össze fognak, hogy mindezeket megteremtsék. sajnos, léteznek még a térségben olyan körök, amelyek az ilyen irányú közös erőfeszítések ellen lépnek föl.

vannak-e még amerikai hadifoglyok vietnamban - hangzott az afp utolsó kérdése. vietnam, hangzott a válasz, többször is kijelentette, hogy egyetlen amerikai hadifogoly sincs az országban. az eltűnt amerikaiakról terjesztett híreket, mint vietnam-ellenes hazugságokat, ugyancsak több ízben cáfoltuk, visszautasítottuk. laoszi és kambodzsai barátaink ugyancsak nem egy alkalommal megerősítették, hogy nincsenek amerikai hadifoglyok országukban.

nguyen co thach hozzátette: a közelmúltban thaiföldről laosz elleni kommandóakció indult. az ebben résztvevő zsoldosokat, köztük amerikaiakat, az egyesült államokban képezték ki és fizették meg. ezzel a kommandóakcióval durván megsértették laosz szuverenitását - mondotta végül a vietnami külügyminiszter.

dp/dm pi

14.47 040681 1582

-.-

sk0039 4 300 mtik1043

navon - golán

hílu anna, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1981. június 4. /mti/ - jichak navon izraeli államelnök kétnapos ellenőrző körutát tett a golán-fennsík állomászó izraeli katonai alakulatoknál. körútja befejeztével, szerdán este, az államfő meghallgatta a sziriától 1967 júniusában elfoglalt körzet izraeli parancsnokának jelentését a fennsík elhelyezett csapatagységek harci felkészültségéről.

az izraeli rádió jelentése szerint navon tapasztalatait összegezve, óva intette sziriát, hogy bármilyen akciót kezdeményezzen a körzetben. kijelentette: „az izraeli egységek harci szelleme kitűnő, mindenre készen állnak, és tudják, hogy mire számíthatnak.”

navon elnök látogatásával egyidőben a terület sziriai állampolgárságu druz lakossága általános sztrájkkal tiltakozott az 1850 négyzetkilométer kiterjedésű körzet erőszakos „izraeliesítésére”, irányuló kísérlet ellen. a sztrájk közvetlen kiváltó oka az volt, hogy az izraeli hatóságok a hét elején börtönbe vetették a druzok öt vezetőjét azzal a váddal, hogy „a megszálló hatóságok ellen lázították a lakosságot”, a mintegy 14 ezres lélekszámú druz közösség körében az izraeliek néhány hónapja erőteljes kampányt indítottak azzal a céllal, hogy izraeli személyazonossági igazolvány elfogadására vegyék rá a lakosságot. a „lendület”, meggyőzési kampány ellenére eddig csak néhány tucat jelentkező akadt, a lakosság túlnyomó többsége szembehelyezkedett a terület majdani bekebelezését előrevetítő kísérlettel. a bírósági eljárás nélkül hétfőn börtönbe vetett öt druz vezető elutasította az együttműködést az izraeli katonai kormányzóval és a felkinált személyazonossági igazolványok visszautasítását ajánlotta a druz közösség tagjainak.

hf/dm ng

14.57 040681 1762

sk0040 4 230 mtik1044

fkp - szp

baracs dénes, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1981. június 4. /mti/ - a két párt közötti nézeteltérések és nézetazonosságok létét leszögező közös közleménnyel és a nemzetgyűlési választásokon a jobb helyzetben levő baloldali jelölt javára történő kölcsönös visszalépésről szóló megállapodással, továbbá újabb találkozóra vonatkozó egyetértéssel ért véget csütörtökön a francia szocialista és a francia kommunista párt küldöttségei közötti „csúcstalálkozó”.

a megbeszéléseken résztvevő küldöttségeket az fkp részéről georges marchais főtitkár, a szocialista párt részéről lionel jospin első titkár vezette.

a két párt küldöttségei a választás első fordulójának másnapján tárgyalnak majd a kölcsönös visszalépésről szóló megállapodás konkrét megvalósításáról. a választások után előirányzott találkozó célja annak megvizsgálása lesz, hogy miként lehet tartós többséget kialakítani a reformok megvalósítására.

az, vajon ez a többség arra vezet-e, hogy a kommunisták belépnek a kormányba, lionel jospin korábbi nyilatkozata szerint az államfő döntésétől függ. a köztársasági elnök és a miniszterelnök feladata a kormánylista összeállítása.

az fkp-szp találkozó eredménye tehát lehetővé teszi a baloldali közös fellépését a nemzetgyűlési választásokon, ugyanakkor nem küszöböli ki a versenyt az elnökválasztásokon megerősödött szocialista párt és a kommunisták között, mivel az első fordulóban külön-külön indítanak jelöltek a választókörzetekben. a kölcsönös visszalépés szabálya általában azt jelenti, hogy az első fordulóban legtöbb szavazatot elérő baloldali jelölt javára lépnek vissza a gyengébben szereplő baloldali vetélytársak a második forduló előtt. nyitott marad az a kérdés, vajon lesznek-e kommunista miniszterek a választások utáni kormányban - ez az azokat követő tárgyalásoktól függ majd.

bd/dm ng

15.06 040681 1877

sk0041 4 230 mtik1045

csao ce-jang nepálban

katmandu/islamabad, 1981. június 4. /mti-afp/dpa/ - csütörtökön islamabadból dél-kelet ázsiai körútjának második állomására, nepálba érkezett csao ce-jang kínai miniszterelnök. a kínai kormányfőt katmanduba érkezésekor szurja bahadur thapa nepáli miniszterelnök fogadta.

négynapos látogatása során csao ce-jang birendra királlyal és szurja bahadur thapa miniszterelnökkel folytat megbeszéléseket. a tárgyalások középpontjában a kétoldalú kapcsolatok mellett a nemzetközi helyzet áll. a felek várhatóan különös figyelmet szentelnek a térség problémáinak: az afganisztáni helyzetnek, valamint ziaur rahman bangladesi elnök meggyilkolása várható következményeinek. a kínai kormányfőt, akinek személyében 21 év alatt másodszor jár magasrangú kínai politikus nepálban /az első csao en-laj volt/, röviddel megérkezése után fogadta a nepáli uralkodó.

mint már jelentettük, csao ce-jang kínai miniszterelnök hétfőtől a pakisztáni fővárosban tárgyalt ziaur hak állam- és kormányfővel. a megbeszéléseken, amelyekben elsősorban a térség helyzetét vitatták meg, a kínai miniszterelnök biztosította pakisztánt, hogy peking katonai téren minden támogatást megad szomszédjának.

a kínai kormányfő vasárnap indul tovább délkelet-ázsiai útjának utolsó állomására, daccába.

pf pi

15.16 040681 1323

sk0042 4 230 mtik1046

ponomarjov - hazautazás

bonn, 1981. június 4. /taszsz/ - csütörtökön hazautazott bonnból a szovjetunió kommunista pártjának küldöttsége, amely borisz ponomarjovnak, az szkp kb politikai bizottsága póttagjának, a kb titkárnak vezetésével részt vett a német kommunista párt vi. kongresszusán. a küldöttségnek tagja volt vagyim zaglagyin, a kb nemzetközi osztálya vezetőjének első helyettese és pavel leonov, az szkp kalinyini területi bizottságának első titkára.

a szovjet pártküldöttséget herbert mies, a német kommunista párt elnöke és a párt más vezetői bucsuztatták, s jelen volt vlagyimir szemjonov, a szovjetunió bonni nagykövete is.

km pi

15.17 040681 0672

sk0043 4 230 mtik1047

dél-afrika

johannesburg, 1981. június 4. /mti-ap/dpa/ - a dél-afrikai köztársaságban folytatódnak a fajüldöző rezsim elleni megmozdulások.

csütörtökön délelőtt a pretoriai rendszer rohamrendőrsége mintegy kétszáz főnyi tüntető tömeget oszlatott szét a szinesbörűek lakta riverlea településen. johannesburg egyik elővárosában, westburyben a rohamrendőrök könnyfakasztó gránátokkal támadtak rá egy középiskola több száz szinesbörű tanulójára, mivel azok megtagadták a tanórákon való részvételt.

az ellenzéki haladó szövetségi párt ügyvezető elnöke, colin eglin felszólította louis le grange rendőrségi és börtönügyi minisztert, hogy vizsgálta ki a rendőrség tulkapasait.

mint jelentettük, szerdán a rohamrendőrség kutyákkal, gumibotokkal és könnyfakasztó gránátokkal oszlatta szét a tüntető diákokat johannesburg newclare nevű elővárosában, valamint bosmontban és coronationville-ben.

az országban már több mint egy hete tartanak a tüntető megmozdulások, amelyek a dél-afrikai köztársaságnak a gyarmattartó nagy-britanniától történt elszakadása és a pretoriai fajüldöző rendszer kikiáltásának 20. évfordulójával állnak összefüggésben.

lp ng

15.19 040681 1187

sk0044 4 230 mtik1048

szovjet- magyar - 40. évforduló

moszkva, 1981. június 4. /mti/ - érdekes évfordulóra emlékezik a trud budapesti tudósítója: negyven évvel ezelőtt mutatkozott be első ízben a szovjetunió budapesten, a nemzetközi ipari vásár résztvevőjeként.

a tudósító emlékeztet azokra a körülményekre, amelyek között ez a bemutatkozás végbement: horthy magyarországi hatóságok mindent elkövettek a szovjetunióról terjesztett téveszmék fenntartása érdekében, és igyekeztek megakadályozni az egyszerű emberek kapcsolatát a budapestre érkezett szovjetek emberekkel. hogy ez nem sikerült teljes mértékben, s hogy az emberekben milyen érdeklődés élt a szovjetunió iránt, azt tanúsítja az egykori szovjet pavilon két vendégkönyve. e könyvek sorsa is viszontagságos volt: a kiállítás befejezése után a legtöbbet a hatóságok megsemmisítettek, kettőt közülük azonban a ganz mávag munkáskollektívájának sikerült megőriznie. e két könyvet most, az idei bnv szovjet pavilonjában mutatták be. a szovjet újságíró beszámol arról is, hogy néhányan a mai látogatók közül - például gáspár sándor - felfedezték a könyvben egykori beírásokat.

sj/dm kd

15.43 040681 1151

sk0045 4 230 mtik1049

castro - markovics

havanna, 1981. június 4. /taszsz/ - csütörtökön havannában fidel castro ruz, a kubai kommunista párt kb első titkára, az államtanács elnöke, miniszterelnök fogadta a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság szövetségi nemzetgyűlésének /szkupstina/ küldöttségét, amely dragoszlav markovicsnak, a nemzetgyűlés elnökének vezetésével tartózkodik kubában.

a kubai államfő és a jugoszláv parlament elnöke a találkozón a kétoldalú kapcsolatokat és a két ország törvényhozó szerveinek tevékenységét tekintette át. dragoszlav markovics átadta fidel castro-nak a jugoszláv államelnökség, valamint szergej kraighernek, az államelnökség elnökének üdvözlét és a testület nevében jugoszláviai látogatásra hívta meg a kubai államfőt.

17.35
17.1

a jugoszláv parlamenti küldöttséget fogadta carlos rafael rodriguez, a kkp kb pb tagja, az államtanács elnökhelyettese, miniszterelnökhelyettes, osvaldo dorticos torrado, a kkp kb pb tagja, igazságügy miniszter, valamint jesus montane, a kkp kb pb póttagja.

pf pi

15.53 040681 1041

sk0046 4 230 mtik1050

francia választási kampány /1. rész/

párizs, 1981. június 4. /mti/ - szerdán este a francia televízióban megkezdődtek a pártok hivatalos műsorai a június 14-i és 21-i nemzetgyűlési választások kampányában.

georges marchais, a francia kp főtitkára az adásban rámutatott, hogy a választásokra - giscard d'estaing veresége és francois mitterrand elnökké választása nyomán teljesen új helyzetben kerül sor. most arról van szó, hogy baloldali többséget válasszanak a franciák a nemzetgyűlésbe, hogy olyan kormány jöjjön létre, amely a győzelemhez hozzájárult valamennyi baloldali erő képviseli és megvalósítja azt az új politikát, amelyre a franciák többsége vágyik. ezért a kommunisták képviselőik újjáválasztására és arra törekcsenek, hogy a jobboldaltól hódítsanak el mandátumokat.

a szocialista párttal folyó tárgyalásokról szólva marchais leszögezte, hogy az fkp nem alkalmi együttműködésre törekszik a szocialistákkal, hanem tartós kooperációra, amelynek keretében demokratikus uton haladni egy új társadalom építése felé. a kommunisták szerint a két párt egymástól sok ponton eltérő programjai alapján is van lehetőség az új politika együttes végrehajtására, építő jellegű és tartós megállapodásra.

lionel jospin, a szocialista párt első titkára azt hangsúlyozta, hogy a nemzetgyűlési választásokon a szocialista elnök számára a parlamenti többséget is meg kell teremteni, hogy megvalósulhassanak a mitterrand által ígért reformok. jean lecanuet, az udf elnöke apokaliptikus képet próbált festeni a szocialistáknak a kommunistákkal együtt megvalósuló kormányzása nyomán várható következményekről és arra szólította fel a franciákat, hogy „ellenesúlyozzák” május 10-i döntésüket. hasonlóképpen érvelt az rpr választási műsorában szereplő képviselő is.

17.35
17.1

a jobboldal politikusainak hangvételét erőteljesen alátámasztja a polgári sajtó egy része is: annál is inkább igyekszik megkongatni a vészharangot, mivel a kormány első intézkedései korántsem tanuszkodnak olyan gazdasági felelőtlenségről, amint korábban ez a sajtó kilátásba helyezte. a le figaro „a pokoli gépezet”, című vezércikkében max clos így vélekedik: „ez a rezsim a katasztrófa felé visz bennünket, és arra nem két év, nem egy év, hanem már néhány hónap múlva sor kerül.„ /folyt./

bd/vs ng

15.53 040681 2310

-.-

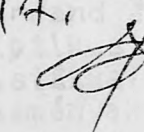
sk0047 4 230 mtik1051

francia választási kampány /2. rész/

a választási esélyekről újabb felmérés jelent meg csütörtökön, ezuttal a paris match hasábjain. a pártok választási szakértőinek és a prefektusoknak megkérdezése nyomán választókerzetekre lebontott felmérés a baloldal szoros, de korántsem biztos győzelmét igéri. a paris match szerint a baloldal pillanatnyilag 257 mandátumra számíthatna a volt kormánypártok 234 képviselőjével szemben, 47 választókerzetben azonban bizonytalan a második forduló sorsa és minden az ugynevezett szavazat átvitelétől függ, vagyis attól, mennyire valósul meg az összevágás a bal-, illetve a jobboldalon. a paris match következtetése: a korábbi többség számára koránt sincsen minden elveszve. a l,express új felmérése szerint viszont, amely a louis harris közvéleménykutató intézet adatait elemzi, a szocialista párt a baloldali radikálisokkal egymaga is 248 mandátumra tehet szert, azaz abszolút többséggel rendelkezne az új nemzetgyűlésben. a paris match csak 184 mandátumot jósolt az szp-nek és 13-at a baloldali radikálisoknak.

bd/vs ng

15.56 040681 1077

de 35
12.

-.-

sk0048 4 230 mtik1052

szovjet-nigériai tárgyalások

lagos, 1981. június 4. /taszsz/ - befejezte hivatalos nigériai látogatását a szovjetunió legfelsőbb tanácsa küldöttsége, amely pjotr sztrautmanysznak, a legfelsőbb tanács elnöksége elnökhelyettesének vezetésével tartózkodott a nyugat-afrikai országban.

a szovjet küldöttség a nemzetgyűlés meghívásának eleget téve május 27.-június 3. között tartózkodott nigériában. a delegáció több nemzetközi kérdésről és a szovjet-nigériai kapcsolatok fejlesztéséről folytatott eszmecsere a nigériai kormány tagjaival, a nemzetgyűlés vezetőivel és képviselőivel, a nigériai-szovjet baráti társaság aktivistáival. a küldöttség vidéki látogatást is tett, amelynek során felkeresett egy, a szovjet-nigériai együttműködés keretében épült fémipari objektumot.

a látogatás eredményeit méltatva joseph wayas, a szenátus elnöke megállapította: az esemény nagy jelentőségű a két ország parlamentjei közötti kapcsolatok fejlesztése szempontjából. nigéria, amely érdekelt a kontinens békéjének és politikai stabilitásának fenntartásában, mindenkor számíthat a szovjetunióra.

pjotr sztrautmanysz válaszában a függetlenség és a társadalmi haladás érdekében megvalósuló együttműködés fontosságát hangsúlyozta olyan időszakban, amikor az imperialista körök minden eszközzel akadályozzák a népek szabadságtörekvéseit. a szovjet küldöttség vezetője méltatta nigéria tevékenységét, amelyet afrika biztonságának és békéjének megőrzésében fejt ki. sztrautmanysz végezetül hangsúlyozta: az egész emberiség feladata a nukleáris háború elhárítása és a béke megőrzése a földkerekségen.

km pi

15.59 040681 1627

de 35
12.

-.-

sk0049 4 230 mtik1053

doszt - mezdunarodnaja zszny

moszkva, 1981. június 4. /taszsz/ - az afganisztán körül kialakult helyzettel foglalkozik a mezdunarodnaja zszny júniusi számában megjelent cikkében sah muhammed doszt, az afganisztáni demokratikus köztársaság külügyminisztere.

a miniszter egyebek között megállapítja: az „afgán kérdés”, lényege nem az országban állomásozó korlátozott létszámú szovjet csapatkontingens, hanem az a tény, hogy továbbra sem szűnik az afganisztáni nép elleni külső beavatkozás. a nyugati hatalmak a korlátozott szovjet jelenléttel próbálják összekapcsolni a haditengerészeti erők növelését a perzsa-öbölben, jóllehet a két kérdés között nincs és nem is lehet semmiféle összefüggés. elegendő emlékeztetni arra, hogy az amerikai katonai jelenlét növelése már jóval a szovjet csapatok afganisztánba érkezése előtt megkezdődött.

sah muhammed doszt a továbbiakban emlékeztetett rá, hogy a szovjetunió kinyilvánította: kész megállapodást kötni a perzsa-öböl térségéről mint önálló problémáról, s ugyancsak kész külön az afganisztán körül kialakult helyzet rendezésébe bekapcsolódni, s megerősítette, nem ellenzi azt sem, hogy az afganisztánnal összefüggő kérdéseket a perzsa-öböl biztonságával összefüggő problémákkal együtt vitassák meg. a szovjet vélemény szerint az afganisztáni problémának csupán a nemzetközi összefüggéseit vitathatják meg, az ország belügyeit nem. afganisztán szuverenitását teljes mértékben meg kell védelmezni, akár csak az ország el nem kötelezett státuszát.

sah muhammed doszt végül hozzáteszi: afganisztán kormánya és népe osztja ezt az álláspontot, ezt tartja elvszerűnek, reálisnak és igazságosnak, s ez az álláspont felel meg az általános béke, a perzsa-öböl biztonsága érdekeinek is.

km pi

16.09 040681 1771

ul
35
IA
[Signature]

-.-

sk0050 4 270 mtik1054

időjárás - ndk

berlin, 1981. június 4. /mti/ - csütörtök hajnalban és a délelőtti órákban a dél-nyugatról észak-kelet felé tartó vihar a német demokratikus köztársaság több körzetében - így elsősorban erfurt, magdeburg, neubrandenburg és schwerin környékén - károkat okozott. négyzetméterenként 40-60 liter eső hullott, s a szél sebessége sokfelé elérte az óránkénti 70-80 kilométert. több helyen zavar támadt az áramszolgáltatásban, a vasuti közlekedésben, s rövid ideig le kellett zárni a berlin-rostocki autópálya egy szakaszát és néhány országutat is.

a hirtelen lezudult csapadék hatására a harz-hegységben számos patak és kisebb folyó vízszintje felduzzadt. személyi sérülések az ndk-ban nem történtek.

ko/vs pi

16.18 040681 0746

-.-

sk0051 4 230 mtik1055

indiai-oceán - ensz

new york, 1981. június 4. /taszsz/ - az el nem kötelezett országok érdekeltek egy, az indiai-oceán békeövezetté nyilvánításával foglalkozó nemzetközi konferencia megtartásában - nyilatkozta az indiai-oceánnal foglalkozó különleges ensz-bizottság ülésén irak képviselője.

mint ismeretes, a nemzetközi tanácskozásra az ensz közgyűlési határozata értelmében ez évben a sri lankai fővárosban, colombóban kerülne sor. semmiféle alapja sincs e fontos fórum elhalasztásának - mutatott rá az iraki diplomata.

a térség helyzetének súlyosbodása újabb meggyőző érv a konferencia mielőbbi összehívása mellett - hangsúlyozta felszólalásában a jugoszláv küldött. sri lanka, a rendező ország képviselője ugyancsak sürgette, hogy a bizottság tüzze ki a konferencia időpontját és lásson hozzá a részletek megvitatásához.

az előtte felszólalókhöz hasonlóan a konferencia mielőbbi összehívása mellett foglalt állást lev mengyelevics, a szovjet küldöttség vezetője is. a konferencia összehívásának halogatása

ul
17
[Signature]

tovább súlyosbíthatja az indiai-óceán térségében kialakult helyzetet, melyet az amerikai katonai jelenlét növelése idézett elő - mutatott rá a szovjetunió képviselője, a konferencia összehívását illető döntés valóban a térség helyzetének további súlyosbodása vagy a feszültség enyhítése közötti választást jelent. Lev mengyelevics felszólította a résztvevőket, mielőbb lássanak hozzá a konferencia gyakorlati előkészítéséhez: a konferencia időpontjának, napirendjének és ügyrendjének megvitatásához.

az egyesült államok és ausztrália képviselői a többséggel ellentétben a konferencia összehívása ellen foglaltak állást.

pf pi

16.24 040681 1682

-.-

sk0052 4 230 mtik1056

strougal - rudé právo

prága, 1981. június 4. /mti/ - lubomir strougal csehszlovák miniszterelnök e hét elején magyarországon tett kétnapos baráti látogatását csütörtökön kommentárban méltatta a rudé právo, a cskp központi napilapja.

a kommentár megállapítja, hogy csehszlovákia és magyarország kapcsolatai a marxizmus-leninizmus és a szocialista internacionalizmus elvei alapján hagyományosan minden tekintetben sikeresen fejlődnek, alakulásukról most kedvező mérleget vonhatott meg budapesten a két kormányfő, lázár györgy és lubomir strougal is, egybehangzón rámutatva, hogy az eddigi eredmények jó alapul szolgálnak a kétoldalú politikai, gazdasági, kulturális és egyéb irányu együttműködés további elmélyítéséhez.

a két ország előtt álló új, nagy gazdasági feladatok megoldása - folytatja a rudé právo - szükségessé teszi, hogy a gazdasági kapcsolatok klasszikus módját, az árucserét egyre inkább kiegészítsék új együttműködési formákkal, ezért a magyar és a csehszlovák miniszterelnök eszmecseréiben fontos helyet foglaltak el a szakosítás és a kooperáció, továbbá a harmadik piacokon való együttműködés fejlesztésének tennivalói, s ezeket részletesen is kidolgozza majd a rendszeresen tanácskozó kormányközi együttműködési bizottság.

171

a lap a kormányfői tárgyalások más témáit érintve szól a magyarország és csehszlovákia közötti ideológiai, kulturális, tudományos és oktatási együttműködés eredményeiről, közös akcióiról, megemlítve például, hogy e héten sikeresen vendégszerepelt a csehszlovák fővárosban a „prágai tavasz”, nemzetközi zenei ünnepeken a magyar állami operaház társulata bartók három szinpadai művével, mint a lap írja, a felek a két nép barátságának erősítésében fontos feladatnak tartják a kölcsönös turistaforgalom színvonalának további emelését is.

„a megbeszélések újra megerősítették, hogy mindkét ország érdekelt az együttműködés minden területen történő továbbfejlesztésében, ugyancsak eltökélt szándékuk, hogy a varsói szerződés más országaival együtt folytatják aktív és egyeztetett külpolitikai tevékenységüket, s mindent megtesznek az szkp xxvi. kongresszusán elhangzott, a nemzetközi légkör javítására irányuló békejavaslatok megvalósításáért, - fejeződik be a csehszlovák lap cikke.

sn/dm pi

16.30 040681 2280

-.-

sk0053 4 230 mtik1057

koszovo

belgrád, 1981. június 4. /mti/ - a koszovoi tartományi képviselőház ülésén enver rexhepi, a tartományi kormány alelnöke tájékoztatta a képviselőket a politikai-biztonsági helyzet alakulásáról, beszámolójában a többi között kifejtette:

koszovón átfogó társadalmi akció van folyamatban az ellenséges elemek és tevékenység felszámolására, a belügyi szervek nagy munkát végeznek az ellenforradalmi tüntetések szervezőinek leleplezésében, a bomlasztó elemek felkutatásában, s a külföldi ellenséges csoportokkal és szervezetekkel való együttműködésük megakadályozásában.

az ellenséges erők azonban továbbra is erőteljes aknamunkát fejtenek ki a tartományban, egyes helyeken tüntetéseket szerveztek, jelszavakat, ellenséges tartalmu röpiratokat tejesztenek, ezt az intenzív ellenséges tevékenységet serkenti a fasiszta emigráció és albánia magatartása.

171

előfordul az iskolai tanítás bojkottja, ellenséges propaganda anyagok illegális terjesztése. májusban rendezvények voltak pristinán, istokon, kacanikon, dobro szelon. további hét faluban kísérlet történt tüntetés szervezésére.

a nyugati országokban az albán fasiszta emigráció és a „vörös front”, elnevezésű szervezet nyomást gyakorol az ottani jugoszláv munkásokra - főként a német szövetségi köztársaságban. a fasiszta emigránsok külföldön 12, a „vörös front”, pedig 5 jugoszlávellenes tüntetést szervezett az utóbbi hetekben.

május 25-ig bezárólag koszovón 480 személyt büntettek meg kihágásért, közülük 287-et a tüntetésekben való részvételért. 126 személy ellen folyik büntető eljárás. munkahelyéről eddig 189 személyt, köztük 109 tanárt, bocsátottak el. a középiskolákból 280 tanuló, a pristinai egyetemről pedig 19 hallgatót zártak ki - mondotta végül rexhepi. mint a borba közölte, a koszovói kommunisták szövetsége szervezeteiből eddig összesen 442 tagot zártak ki a tüntetésekben való részvétel, vagy opportunista magatartás miatt. eddig a szövetség 5 alapszervezetét oszlatták fel.

má/dm pi

16.33 040681 2012

-.-

sk0054 4 230 mtik1058

fkp-fszp - nyilatkozat /1. rész/

párizs, 1981. június 4. /mti/ - az fkp és az szp kedden kezdődött és csütörtökön véget ért megbeszélésein elfogadott nyilatkozat szövege a következő:

„francois mitterrand köztársasági elnökké választása igen nagyfontosságú esemény, ilyennek látják franciaországon belül és határain túl is. olyan erőteljes egységakarás kifejeződését jelenti, amelyhez a két párt a népi mozgalom más összetevőivel együtt járult hozzá.

mélyrehatóan módosította a francia politika adottságait és nagy reményt kelt országunkban. a francia kommunista párt és a szocialista párt azzal az eltökéltséggel kezdte megbeszéléseit a nemzeti élet problémáinak összességéről, hogy feleljen erre a reményre. ezek a megbeszélések figyelembe vették mindkét párt saját személyiségét, amelyhez mindkét oldalról jogosan ragaszkodnak. megerősítették, hogy a két párt között nézeteltérések állnak fenn

17.15

bizonyos számú kérdéssel kapcsolatban, és ezekről - így állapotok meg - el fogják mélyíteni a megbeszéléseket.

ugyanakkor megállapították, hogy számos közös törekvés áll fenn, nevezetesen a munkanélküliség ellen, munkahelyek teremtésére irányuló azonnali és hosszútávú intézkedések elfogadását, a fiatalok szakmai képzését, a munkaidőnek tárgyalások révén keresetcsökkenés nélkül heti 35 órára való fokozatos csökkentését, a munkakörülmények és a munkaalkalmak stabilitását, az ötödik heti fizetett szabadságot, a nyugdíjkorhatár leszállítását, a minimálbér, a családi pótlék, az öregségi, rokkantsági járulék, a nyugdíjak emelését, a családi parasztgazdaságok jövedelmének biztosítását és növelését, az olcsóbéru lakásépítés fellendítését, a társadalombiztosítási rendszer demokratizálását, az iskoláztatásra mért csapások megállítását, a szakszervezeti és politikai szabadságjogok biztosítását, a dolgozóknak a vállalatokon belül elvégzett jogai kiszélesítését, a nőket, a fiatalokat, a vendégmunkásokat sújtó megkülönböztetések eltörlését, az állami szektor demokratizálását, a szabadságjogok kiterjesztését, az arányos szavazási rendszert, a tartományi gyűlések általános szavazással való megválasztását, a hatalom decentralizálását, valamint azt illetően, hogy támogatják franciaország akcióját a békéért és a leszerelésért, a szövetségéhez való hűségben. /folyt./

bd/vs ng

16.39 040681 2313

-.-

sk0055 4 230 mtik1059

zsivkov-kaddura

szófia, 1981. június 4. /mti/ - todor zsvkov, a bolgár államtanács elnöke csütörtökön fogadta abdel-kader kaddura sziriai miniszterelnök-helyettest, aki átadta hafez asszad sziriai elnöknek a bolgár államfőhöz intézett üdvözlését.

todor zsvkov pozitívan értékelte bulgária és sziria gazdasági együttműködését és a két ország egyéb kapcsolatait. bolgár részről ismételt szolidaritásukról és támogatásukról biztosították a colonializmus, az imperializmus és a reakció ellen harcoló sziriai népet.

14.35

abdel-kader kaddura megegyezéssel nyilatkozott a bolgár-sziriai gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési vegyesbizottság most befejeződött szófiai ülészakának eredményeiről.

ék/dj pi

16.47 040681 0736

-.-

sk0056 4 230 mtik1060

madridi találkozó

Madrid, 1981. június 4. /mti/ a készülő záróokmány néhány szövegrészletét magyar javaslatok alapján fogadta el csütörtökön a madridi találkozóan a humanitárius és egyéb területeken való együttműködéssel foglalkozó szerkesztőcsoportja egyes nyugati államok által kikényszerített többhetes vita után. a csütörtökön elfogadott javaslatok között van például az a szövegrész, amely kimondja, hogy a részvevő államok javítani fogják a külföldön tartózkodó állampolgárok jogi, orvosi és egyéb ellátását, figyelembe véve az erre vonatkozó nemzetközi megállapodásokat. egy másik - ugyancsak magyar javaslatra jóváhagyott - szövegrész szerint a résztvevő államok megfelelő intézkedéseket tesznek a más államokkal folytatott együttműködés keretében szervezett kulturális, sport és egyéb rendezvények jobb feltételeinek biztosítására, beleértve a szükséges biztonsági intézkedéseket is. ugyanakkor a vita során közeledtek az álláspontok a diplomáciai, konzuli és egyéb hivatalos képviselők normális működésének előmozdítására irányuló javaslatokat illetően is.

a találkozó öt szerkesztőcsoportja, amelyben jelenleg a munka zömét végzik, általában a hetenként kétszer tartott teljes ülések között végzi tevékenységét.

leh/hi bs

17.06 040681 1260

Fi

35
17.

-

-.-

sk0057 4 230 mtik1061

fkp-szp - nyilatkozat /2. rész/

ezért a jelenlegi stádiumban a szocialista párt és a kommunista párt máris megegyeztek abban, hogy megszilárdítják és kiszélesítik a május 10-i győzelmet, fejlesztve együttműködésüket, különösen ott, ahol együtt igazgatják a küzdelmeket, és természetesen azzal, hogy a törvényhozási választások második fordulójára a visszalépés mellett döntenek a választók által előre helyezett baloldali jelölt javára.

a két párt képviselői az első forduló másnapján találkoznak a visszalépések megvalósítására. ily módon lehetővé válik majd a nagy győzelem a június 14-i és 21-i nemzetgyűlési választásokon. ily módon létrejönnek majd a feltételek, amelyek lehetővé teszik egy tömör és tartós többség létrehozását, olyan többségét, amely mindent meg akar tenni, hogy részt vegyen annak az új politikának a végrehajtásában, amely mellett a francia nők és férfiak döntöttek, amikor François Mitterrand-t választották köztársasági elnökké.

ezek után egy új találkozó válik majd szükségessé.,,

a közös nyilatkozatot kommentálva Charles Fiterman, az fkp központi bizottságának titkára kijelentette, hogy annak jelentőségét hiba lenne lebecsülni. kiemelte, a két fél kifejtette, hogy mit kíván megvalósítani az ország érdekében és elhatározta együttműködésének fejlesztését. Jean Poperen, a szocialista párt országos titkára rámutatott, hogy a két párt képviselői hosszú ideje nem találkoztak /legutóbb 1978 márciusában, az akkori nemzetgyűlési választások két fordulójára között, a kölcsönös visszalépésről szóló megállapodás aláírására - azóta azonban a kölcsönös polémia volt jellemző viszonyukra/. Poperen megjegyezte, hogy a nemzetközi politika különböző kérdéseiben fennmaradtak a nézeteltérések. együttesen megállapítottuk azonban: van lehetőség azért dolgozni, hogy szilárd parlamenti többség jöjjön létre - mondotta a szocialista vezető.

bd/vs ng bs

17.11 040681 1908

Fi

35
17.

-

-.-

sk0058 4 230 mtik1062

forlani - craxi

róma, 1981. június 4. /mti/ - az olasz kormányválság legújabb fejleményeiről tárgyalt római csütörtökön délután forlani kijelölt miniszterelnök és craxi szocialistapárti főtitkár.

megbeszélésük után craxi elmondta, hogy pártja választ vár a kereszténydemokrata párttól azokra a javaslatokra, amelyeket az oszp vezetőségének szerdai ülésén fogalmaztak meg. „a válság nyitott, még csak az elején tartunk, - hangoztatta.

római megfigyelők úgy tudják, a szocialisták legfőbb követelése az, hogy a kereszténydemokraták nyilvánosan jelentsék ki: elképzelhetőnek tartanak olyan kormányt is, amelyet nem kereszténydemokrata politikus alakítana meg, hanem esetleg szocialista, republikánus, vagy szociáldemokrata.

se/so pl bs

17.13 040681 0772

-.-

sk0059 4 230 mtik1063

szadat-begin - libia

rákos györgy, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1981. június 4. /mti/ - anvar szadat egyiptomi elnök augusztus 4. és 7. között látogatást tesz az egyesült államokban - jelen-tette be csütörtökön sarm el-seikhben kamal hasszan ali külügyminiszter, a szadat-begin csúcstalálkozón résztvevő egyiptomi küldöttség tagja.

egyébiránt számos jelzés utal arra, hogy az egyiptomi-izraeli tárgyalások egyik kiemelkedő témaköre a libiával szembeni közös fellépés. az egyik ilyen jelzés volt az a nap folyamán elterjedt értesítés, amely szerint ariel saron izraeli földművelési miniszter, aki két héttel ezelőtt kairóban tett látogatása során adta át szadat elnöknek az izraeli kormányfő meghívását, egyiptomi tartózkodása során - egy szadat elnök által rendelkezésére bocsátott helikopterről - megsemmisítette az ország libiával határos körzetét. a földművelési miniszter vezette delegációban egyébként magasrangú katonatisztek is helyet foglaltak.

fi
17.13
ho

a másik figyelmet érdemlő megnyilvánulás a kairói rádió csütörtök déli kommentárja volt. a csúcstalálkozó napján felolvasott írást a libiai rendszer heves támadásának szentelték. a kommentár szerint „a libiai rendszer fejfájást okoz az iszlám, az arab és az egész világnak és egyre több ország várja a napot, amikor megszabadulhat tőle,„ fenyegetéssel felérő állítását a kommentátor nemrégiben elhangzott, libiával szemben ellenséges szaud-arábiai, marokkói és amerikai nyilatkozatokkal próbálta alátámasztani. a kommentár egy nappal azután hangzott el a kairói rádióban, hogy az egyesült államok külügyminisztériuma bejelentette: washington kész, akár katonai segítségnyújtással is, támogatni a libia ellen fellépő afrikai országokat.

rg/dm ng

17.16 040681 1744

-.-

sk0060 4 230 mtik1064

usa - francia /1. rész/

washington, 1981. június 4. /mti/ - washington kereste a kapcsolatok gyors felvételét az új francia kormánnyal, azzal a céllal, hogy még a június 14-21-i választások előtt nyomást gyakoroljon mitterrandra - állapítják meg a csütörtöki amerikai lapok claude cheysson francia külügyminiszter érkezése alkalmából. joseph kraft, a the washington post kolumnistája úgy vélekedik, hogy a fehér ház számítása szerint a két kormány közötti harmónia demonstrációja nem fog ártani a szocialisták választási esélyeinek. a state department egyik tisztségviselőjének kifejezése szerint reagan „mitterrand jobbkezt szeretné megrázní,„

a francia elnöknek a maga részéről az lenne az érdeke, hogy a választásokig tartózkodjék a washingtonnal való érintkezéstől. reagan elnöknek és haig külügyminiszternek azonban más elképzelései voltak, s helmut schmidt kancellárral küldött üzenetükben azt ajánlották, hogy mitterrand mielőbb küldje el külügyminiszterét a fehér házba.

a látogatáshoz megfelelő ürügyet szolgáltat a franciáknak a magas amerikai kölcsön-kamatlábak miatti aggodalma, de a the washington post meggyőződése szerint az eszmecserék ennél fontosabb dolgokról folynak majd. mindeneelőtt a reagan-kormányzat ki akarja fejezni bizalmát aziránt, hogy mitterrand képes „helytállni,„ a kommunistákkal szemben franciaországban és „az oroszokkal szemben,„ Európában. másodsorban reagan gazdaságpolitikai tanácsokkal szeretné

fi
17.16
ho

ellátni a franciákat, szeretné meggyőzni őket a szocialisták programjában szereplő államosítások túl gyors végrehajtásának „veszélyeiről”, egy washingtoni kormánytisztviselő szavai szerint „egész európa rendkívül nehéz gazdasági viszonyoknak néz elébe”, „ez persze a fehér ház szerint a szocialisták gazdasági programjának lassítását teszi szükségessé./folyt./

br/so pl bs

17.28 040681 1851

.-

sk0061 4 230 mtik1065

usa - francia /2. rész/

cheysson személyében washington megtestesülni látja egy új harmadik világbeli francia politika veszélyeit. a külügyminiszter állítólag mitterrandnál is nagyobb rokonszenvvel viseltetik bizonyos ázsiai és afrikai országok iránt. haig külügyminiszter és reagan elnök hallani szeretnék cheysson elképzeléseit arról, hogyan lehetne gazdasági segítségnyújtással rábírni harmadik világbeli országokat „a szovjetuniótól, kubától és libiától való eltávolodásra”, a kubai kapcsolatot különösen nyugtalanítja az amerikai kormányt, amelynek körében úgy vélik: mitterrand tulságosan enyhén ítéli meg „a kubai veszélyt”,

reagan elnök pénteken fogadja a francia külügyminisztert. ezt követően július 20-án, ottawában találkozik először mitterranddal a „hetek”, gazdasági csúcsterveket. valószínűnek tartják azonban, hogy nem sokkal ezt követően négy szemközti találkozásukra is sor kerül washingtonban, vagy a virginia állambeli williamsburgban.

br/so pl bs

17.30 040681 1004

Fi

[Handwritten signature]

.-

sk0062 4 230 mtik1066

midway

flesch istván, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1981. június 4. /mti/ - a japán baloldali pártok és a szakszervezeti főtanács, a sohyo kezdeményezésére csütörtök este kilencezer ember részvételével nagygyűlést tartottak az egyesült államok yokosukai haditengerészeti támaszpontjánál, tiltakozásul a midway repülőgép-anyahajó érkezése ellen. ezt megelőzően a megyei vasutvonalak dolgozói figyelmeztető menetlassítási sztrájkba léptek.

yokosuka ostromlott vár képét mutatja. a várost három ezer rohamrendőr szállta meg, hogy felkészüljön az atom-csatahajó pénteki kikötésének biztosítására. az amerikai bázis vaskapuit lezárták, ut- akadályokkal eltorlaszolták, a fő közlekedési utvonalakon, a pályaudvar környékén rendfenntartó alakulatok foglaltak állást. a központi tömeggyűlések és megmozdulások pénteken kezdődnek, és - tartós kampányként - yokosukán kívül a nagyvárosokban is folytatódnak annak megakadályozására, hogy titokban amerikai atomfegyvereket „csempésszenek”, be japánba.

fn/vs pl bs

17.33 040681 1039

.-

sk0063 4 230 mtik2001

rövid hírek

robbanás

uj-delhi, 1981. június 4. /taszsz/ - peking-barát szeparatisták bombát robbantottak imphalban, india északkeleti államának közigazgatási központjában. a robbanás következtében ötven súlyosan megsebesültek, több épület megrongálódott.

d,escoto brockmann belgrádban

belgrád, 1981. június 4. /mti/ - csütörtökön hivatalos látogatásra belgrádba érkezett miguel d,escoto brockmann nicaraguai külügyminiszter. vendéglátójával, joszip vrhovac jugoszláv külügyminiszterrel a két ország kapcsolatainak fejlesztéséről és időszaki nemzetközi kérdésekről tárgyalt.

Fi 18.20

[Handwritten signature]

hadgyakorlat

ankara, 1981. június 4. /mti/ - „atatürk, reformist-81,,
fedőnevű hadgyakorlat kezdődött szerdán ciprus török szektorában. a
hadgyakorlaton az 1974 óta a szigetet megszállva tartó török
csapatok vesznek részt.

km pl

17.37 040681 0850

-.-

sk0064 4 230 mtik2002

mitterrand - reston /1. rész/

washington, 1981. június 4. /mti/ - az új francia kormány
gazdasági programját védelmezte, a francia és az amerikai
külpolitika összeegyeztethetőségét bizonygatta mitterrand francia
elnök james restonnak adott interjújában, amelyből a the new york
times csütörtöki száma között részleteket.

első elnöki interjújában mitterrand megerősítette, hogy először
ottawában találkozik reagannal, s hogy tárgyalások folynak további
találkozó megtartásáról is.

az a tény, hogy franciaországban balrafordulás következett be,
miközben az egyesült államok és angliá jobbfelé halad, mitterrand
szerint „nem okoz problémát,, a nyugati szövetségben.

a megértés feltételei közé tartozik az új francia államfő
szerint „az atlanti szövetség fontosságában és az erők
egensúlyában való hit,, is. „a kelet-nyugati kapcsolatokra
vonatkozó álláspontom egyszerű: a béke védelme világméretű
erőegyensúlyt feltételez,, - mondotta.

mitterrand azzal „nyugtatta,, a fehér házat, hogy már mint
parlament képviselő tiltakozott a szovjetunió rakétaerőinek
fejlesztése ellen.

reston „kétértelműnek,, minősítette azt az állásfoglalást,
amelyet mitterrand a közel-keleti kérdésben fejtett ki. „semmi sem
lehetséges,, - mondta az elnök - „, „amíg az arab országok el nem
ismerik izrael létezési jogát, de izraelnek is el kell ismernie,
hogy a palesztinoknak joguk van hazára,,. /folyt./

br/so pl bs

17.56 040681 1446

-.-

sk0065 4 300 mtik2003

mitterrand - reston /2. rész/

mitterrand kifejtette, hogy a kétoldalu tárgyalások híve a
közel-keleten, ezzel kapcsolatosan büszkén emlékeztette restont
arra, hogy „én voltam az egyetlen politikai vezető
franciaországban, aki nyíltan védelmébe vette a camp-david-i
megállapodást,,.

a francia államfő hosszasan bizonygatta, hogy az általa
tervezett államosítások elsősorban az amerikaiaktól eltérő
franciaországi gazdasági hagyományokból következnek, s különben sem
érintik a magánszektor jelentős hányadát. felfogásában a
franciaországi körülmények között a monopóliumok a belső
konkurrencia megszűnését okozzák, ami súlyos károkat okoz „az
államnak, a nemzetnek és a demokráciának,,.

„minden esetre nem tervezem a francia gazdaság
kollektivizálását, csupán azt akarom, hogy ismét nemzeti tulajdonba
kerüljön az, ami a nemzeté, semmi mást. nem látom, miért okozna ez
nehézséget reagan elnök és köztem,, - fejezte be a fehér háznak
címezett magyarázkodását françois mitterrand a james restonnak adott
interjúban.

br/hi pl bs

17.58 040681 1056

-.-

sk0066 4 230 mtik2004

cheysson

washington, 1981. június 4. /afp/ - háromnapos látogatásra
washingtonba érkezett claude cheysson francia külügyminiszter.
délután kezdi meg tárgyalásait haig amerikai külügyminiszterrel.
megérkezése után cheysson külügyminiszter a washingtoni francia
nagykövet rezidenciáján résztvevő azon a villásreggelin, amelyre az
egyesült államok kilenc nagyvárosában szolgálatot teljesítő francia
konzulokat hívták meg.

wa bs

18.05 040681 0446

Fi

-.-

sk0067 4 230 mtik2005

közép-amerika - usa /1.rész/

marton lászló, mti tudósítója jelenti:

havanna, 1981. június 4. /mti/ - washingtonban a közép-amerikai és a karib-térség „gazdasági megsegítésének„ tervén dolgoznak. a készülő terv célja azonban nem más, mint a térség legkonzervatívabb rendszereinek megerősítése és az egyesült államok befolyásának fenntartása a világ e területén - huzzák alá havannai politikai körökben.

a „gazdasági megsegítés„ tervének céljai közé tartozik a haladó és demokratikus kormányok helyzetének megingatása, a kuba és nicaragua ellen irányuló blokádnak további fokozása.

havannában figyelemre méltónak tartják, hogy az elgondolás végső formába öntésével azokat a washingtoni külügyminisztériumi tisztségviselőket bizták meg, akik korábban nem csekély szerepet játszottak a cia és a hadügyminisztérium „szennyes ügyeinek„ kivitelezésében. /folyt./

ml/dj bs

18.14 040681 0904

-.-

sk0068 4 230 mtik2006

közép-amerika - usa /2.rész/

a terv előzményei közé tartozik philip habibnak, james carter volt elnök különmegbízottjának 1979 nyarán tett latin-amerikai körútja. a különmegbízott tájékoztatója és észrevételei alapján már akkor ugynevezett szükségterveket hoztak létre, válaszul a nicaraguai és a grenadai forradalmak győzelmére, valamint annak láttán, hogy nem igazolódtak be a kubai helyzet destabilizálásába vetett reményeik.

habib körútját követően észrevehetően megnövekedett a konzervatív rezsimeknek nyújtott támogatás, újabb elgondolások születtek a haladó kormányok helyzetének megingatására. különkommandót hoztak létre azzal a céllal, hogy beavatkozzanak azokban a karibi országokban, ahol veszély fenyegeti az észak-amerikai érdekeket. a zsarolás és a megfélemlítés céljával a térségben nagyszabású hadgyakorlatokat tartottak, köztük a „solid shield-80,,

K. 197

és a „furia negra,, gyakorlatokat. havannában kiemelik, hogy a mostani amerikai kormányzat hétszeresére emelte a népiertó salvadori juntának nyújtott gazdasági-katonai segítyt, növelte a hondurasba és guatemalába irányuló fegyverszállításokat. miközben lényegében gazdasági agressziót határozott el nicaragua ellen, washington támogatja a nicaraguai ellenforradalmárok észak-amerikai területeken történő kiképzését, összehangolja azoknak a volt somozistáknak a tevékenységét, akik honduras területéről be nicaraguába szabotázs-cselekmények elkövetése céljából. Zatolnak

politikai megfigyelők havannában egyetértenek abban, hogy sem nyugat-európában, sem latin-amerika legtöbb országában nem fogadták rokonszenvvel a leplezetlen beavatkozási politikát. ez készletti washingtont arra, közép-amerika és a karib-térség gazdasági megsegítésének jelszavával próbálja elfogadhatóbbá tenni közép-amerikai politikáját. havannában úgy tudják, hogy a meghirdetendő gazdasági terv kereskedelmi preferenciákat kínálna fel a kiszemelt országoknak, támogatná a magántőke beáramlását, s regionális katonai szövetségek megerősítését.

ml/dj pl bs

18.16 040681 2029

-.-

sk0069 4 230 mtik2008

csao ce-jang nepálban

/kiegészítés a mai mtik1045 sz. hírünkhöz/

katmandu, 1981. június 4. /reuter, dpa/ - a nepálban tartózkodó csao ce-jang kínai minisztere lnök csütörtökön másfél órán át tárgyalt szurja bahadur thapa nepáli minisztere lnökkel. a megbeszélések után újságírók előtt mindketten hangoztatták: kína és nepál azonos módon ítéli meg a megvitatott nemzetközi, regionális, valamint a kétoldalú kapcsolatokkal összefüggő kérdéseket. részletekbe egyik fél sem bocsátkozott.

közvetlenül megérkezése után csao ce-jang tárgyalta birendra nepáli királlyal. a kínai kormányfő vasárnap utazik tovább délkelet-ázsiai körútjának következő állomására, bangladesbe.

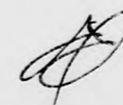
kr ht bs

18.20 040681 0703

K.

197

-.-

sk0070 4 230 mtik2009

észak-ír - 2.

/kiegészítés a mai mtik1032.sz.hírünkhöz/

armagh, 1981. június 4. /mti-ap/ - robert runcie canterbury érsek, az anglikán egyház feje, aki négynapos köruton tartózkodik észak-írországból, csütörtökön találkozott tomas o'flaich kardinálissal, írország római katolikus primásával.

a két vallási vezető kétórás bizalmas megbeszélést tartott a kardinális rezidenciáján. hírek szerint a további vérontás megelőzése és az éhségstrájkok sorozatának lezárása érdekében próbálnak kompromisszumot kidolgozni. mint ismeretes, a múlt hónapban meghalt önkéntes éhezők helyébe újabb négy bebörtönzött ír-átag lépett. eközben napirenden vannak a tartományban az erőszakos cselekmények.

csütörtökön a szélsőséges protestáns ulsteri védelmi hadsereg /udr/ egyik aktivistája, ken maginnis bejelentette, hogy megpályázza fermanagh grófságban azt a brit parlamenti helyet, amelyet bobby sands nyert el az áprilisi pótválasztáson, de éhhalála miatt az újból megüresedett. a körzetben csekély többségben vannak a katolikusok.

kj pl bs

18.24 040681 1067

-.-

sk0071 4 230 mtik2007

román-lengyel

bukarest, 1981. június 4. /mti/ - bukarestben csütörtökön befejeződtek a román-lengyel külügyminiszteri megbeszélések.

stefan andrei román és józef czyrek lengyel külügyminiszter három alkalommal tárgyalt. megvitatta a kétoldalú kapcsolatok kérdéseinek széles körét és véleményt cserélt a nemzetközi helyzet időszerű problémáiról.

a román-lengyel kapcsolatokról megegyezéssel állapították meg, hogy az együttműködés kedvezően fejlődik. mindkét oldalról megerősítették, hogy a továbbiakban is szilárdítani kívánják a román-lengyel barátságot, fokozni az együttműködést, amelyben

RP
18.14
[Signature]

kölcsönösen érdekeltek, s előmozdítani a két országban folyó szocialista építőmunkát.

az időszerű nemzetközi kérdésekkel kapcsolatos véleménycsere során hangsúlyozták: románia és lengyelország aktívabb külpolitikai együttműködésre törekszik a nemzetközi feszültség enyhítése, a béke szavatolása és a biztonság előmozdítása érdekében.

a tárgyalások végeztével a két külügyminiszter aláírta románia és lengyelország 1981-1985-re szóló kulturális és tudományos együttműködésének szerződését.

józef czyrek csütörtökön délután elutazott bukarestből. a repülőtéren stefan andrei bucsuztatta.

olt/so ht bs

18.37 040681 1242

-.-

sk0072 4 230 mtik2010

brandt látogatása

moszkva, 1981. június 4. /taszsz/ - willy brandt, a német szociáldemokrata párt elnöke június 29-én a szovjetunióba utazik - jelenti a taszsz szovjet hírügynökség. brandt leonyid brezsnyevnek, az szkp kb. főtitkárának, a legfelsőbb tanács elnöksége elnökének meghívására látogat a szovjetunióba.

kr ht bs

18.53 040681 0342

Fi
18.14
[Signature]

-.-

sk0073 4 230 mtik2011

salvador - harcok

havana, 1981. június 4. /mti/ - salvador 14 megyéje közül az elmúlt napokban hatban folyt harci tevékenység a farabundo marti nemzeti felszabadítási front fegyveres osztagai és a junta hadserege között. a front hírnököse közölte, hogy az ország 15 földrajzi pontján a hazafias erők naponta támadják az ellenséget, s magában a fővárosban is naponta követnek el szabotázscelemekényeket a rendszer intézményei ellen.

a felszabadítási front hírnököse külön kiemeli, hogy mindennek előtt az ország délkeleti térségében élénkült fel a harci tevékenység. ez - folytatja a hírnököse - nagymértékben nyugtalanítja az ellenséget, hiszen e területeken a népi fegyveres erők sik terepen indítanak hadműveleteket a junta hadserege ellen. a hadsereg egységei elleni támadások gyakorivá válása és az új frontvonalak megnyitása azért is jelentős, mert arra mutat, hogy a népi felkelő erők az általuk ellenőrzött területeken meg tudták szilárdítani helyzetüket - hangsúlyozza a felszabadítási front hírnököse.

az elmúlt huszonnégy órában san salvadorban 15 holttestre bukkantak. a tetemekon kinzások nyomai láthatók. a gyilkosságokat a hadsereg vagy a félkatonai szervezetek emberei követték el.

az emberi jogok salvadori bizottsága közölte, hogy az év első három hónapjában a junta hadserege ötezer polgári személyt gyilkolt meg. a bizottság hozzáfűzte, hogy a hivatalos szervek által indított és elsősorban a polgári lakosságot sújtó terror még a tavalyi esztendő mérlegét is fölülmulja, amikor is 14 ezer polgári személyt gyilkoltak meg a junta emberei.

ml/dj pl bs

19.10 040681 1621

fi

201

-.-

sk0074 4 230 mtik2012

usa - közel-kelet

washington, 1981. június 4. /mti-afp/ - augusztusban, szeptemberben és novemberben külön-külön az egyesült államokba látogat anvar szadat egyiptomi elnök, az izraeli kormányfő és husszein jordániai király - jelentette be csütörtökön hivatalosan a fehér ház.

a látogatások időpontja: szadat - augusztus 5-6, az izraeli kormányfő - szeptember 9-10 és husszein - november 2-3.

az izraeli miniszterelnök nem névre szóló meghívót kapott, mivel június végén izraelben parlamenti választásokat tartanak és begin ellenzékének, a munkapártnak nem csekély esélye van a győzelemre.

megfigyelők rámutatnak, reagan elnöknek hivatalba lépése óta most első ízben lesz alkalma találkozni e három közel-keleti vezetővel.

bs

19.10 040681 0763

-.-

sk0075 4 230 mtik2013

libanon

beirut, 1981. június 4. /ap/ - csütörtökön libanonban folytatódta a harcok zahle környékén, beirutban, valamint az ensz-erők ellenőrzése alatt álló területeken.

a rendőrség szerint zahle városában hárman meghaltak és huszonheten megsebesültek a szíriai békefenntartó erők és a jobboldali milicisták összeecsapásai során.

beirutban a szíriai egységek és a libanoni keresztény erők az elmúlt éjszaka tüzérségi és rakétafegyverekkel lötték egymás harci állásait az elnöki palota közvetlen közelében.

egy izraeli kommandó csütörtökön hajnalban behatolt az ensz békefenntartó erői által ellenőrzött övezetbe dél-libanonban és ott felrobbantott egy lakóházat. az akció során személyi sérülés nem történt.

x x x

fi

201

Róma, 1981. június 4. /mti/ - egy különböző álló katonai konfrontáció veszélyére hívta fel a figyelmet csütörtökön római sajtóértekezletén Abdallah Szade, a libanoni nemzeti mozgalom egyik vezetője. A baloldali politikus elmondta: Rómában az olasz pártok vezetőivel azt próbálta megértetni, hogy veszély fenyegeti a mediterrán medencét Izrael, valamint szíriai és a palesztinai felszabadítási szervezet esetleges katonai összecsapása miatt. Szade Rómában kereszténydemokrata, szocialista és kommunista vezetőkkel tárgyalt a libanoni és a közel-keleti helyzetről.

sr pl bs

19.22 040681 1390

-.-

sk0076 4 300 mtik2014

banglades - utódlás

Dacca, 1981. június 4. /mti-reuter/ - Banglades jelenlegi vezetői Ziaur Rahman elnök meggyilkolása után is a meggyilkolt elnök által kezdeményezett óvatos demokratizálás folytatásának jelszavával léptek az ország elé. Nyugati hírügynökségek helyzetelemzése szerint ugyanakkor a közvéleményt az a kérdés foglalkoztatja, hogy meddig tarthat a különböző politikai erők ingatag egyensúlya.

Azizur Rahman miniszterelnök a parlament gyűlésén az elnök elleni merényletet elítélve azt hangoztatta, hogy a demokratikus átmenetet a szavazatoknak és nem a fegyvereknek kell megoldaniuk. Abdusz Szattar ügyvezető államfő pedig úgy fogalmazott, hogy a rendkívüli állapotot, ha „csak névlegesen is”, de egyelőre fenntartják és egyúttal lehetőség szerint annak mielőbbi feloldását ígérte. Az ideiglenes államfő az ország eddigi külpolitikájának folytatása mellett foglalt állást.

Az alkotmány szerint Abdusz Szattar, az alelnökből előlépett ügyvezető államfő hat hónapig töltheti be ezt a posztot. A hetvenöt éves Szattar csütörtöki sajtóértekezletén bejelentette, hogy egészségi állapota nem teszi lehetővé indulását az elnökválasztásokon.

A néhai Ziaur Rahman bangladesi nemzeti pártjában és az ellenzéki Avami Liga sorain belül rövidesen megindul a jelöltségért folyó küzdelem. Daccában akkreditált nyugati diplomáták arra számítanak, hogy a következő elnöknek, ha polgári politikus lesz, mindenképp a katonák számára elfogadható személynek kell lennie.

fi 20.32

A képlet azonban meglehetősen bonyolult, tekintettel arra, hogy a bangladesi nemzeti pártban az államfő elhunytával felszínre törhetnek a párt különböző frakcióinak ellentétei. Az ellenzéki Avami Liga vezetője Seikha Haszina, az ország első elnökének, Muzsibur Rahmannak a lánya. Egy harminckét éves nő - mutatnak rá megfigyelők - azonban aligha pályázhat az államfői székre egy iszlám országban, kivált, ha hat éven át külföldön élt. Az ellenzéki párt helyi szinteken erős ugyan, de országos tekintélyű politikussal ez idő szerint nem rendelkezik. Csökkenti esélyeit továbbá az is, hogy a hadsereg gyanakvással szemléli az Avami Liga erős elkötelezettségét India mellett.

gr pl bs

19.29 040681 2198

-.-

sk0077 4 230 mtik2015

rövid hírek

norvég - f-16

Oslo, 1981. június 4. /ap/ - Sverre Hamre tábornok, a norvég hadsereg vezérkari főnöke csütörtökön kijelentette, hogy az f-16-os típusú vadászgép keddi elvesztése nem indokolja a légielő kiképzési programjának leállítását. A keddi norvégiai szerencsétlenség, majd egy másik f-16-os gép hollandiai katasztrófája után Thorvald Stoltenberg hadügyminiszter arra kérte hamrét, vegye fontolóra a kiképzőrepülések ideiglenes leállítását a megmaradt 16 darab repülőgéppel. Az ország összesen 72 f-16-ost rendelt az egyesült államoktól.

ray - merénylet

Petros /tennessee/, 1981. június 4. /ap/ - Merénylet következtében súlyosan megsebesült csütörtök reggel a börtön könyvtárában James Earl Ray, Martin Luther King amerikai polgárjogi harcos 99 évre elítélt gyilkosa. Ray-t egy vas ablakkeretből készített fegyverrel több helyen - a nyakán, a mellén és a karján - megszurták. Azonnal kórházba szállították és megoperálták. A tett elkövetésével két rabot gyanúsítanak.

fi 20.32

gelli - uruguay

montevideo, 1981. június 4. /afp/ - Licio Gelli, aki a p-2 nevű olasz titkosszervezet vezetője volt, Uruguayba érkezett, ahol találkozott a volt Peron-kormány egykori tagjával - erősítette meg csütörtökön az „el dia” című lap. a cikk szerint Gelli Svájcból érkezett Punta del Este-be, majd a találkozó után továbbutazott.

kj pl bs

sk0078 4 230 mtik2016

Lemp kb - tömegtájékoztató

Varsó, 1981. június 4. /mti/ - Lengyelország, a lengyel egyesült munkáspárt helyzetéről és a tömegtájékoztatói eszközöknek ezzel kapcsolatos feladatairól tartottak tanácskozást csütörtökön Varsóban a Lemp központi bizottságának székházában. a megbeszélésen részt vett Stanisław Kania, a központi bizottság első titkára, továbbá a kb öt titkára, a tömegtájékoztatói eszközöket a pártlapok főszerkesztői, valamint a lapok, a rádió és a televízió pártszervezeteinek titkárai képviselték.

a tanácskozás központi témája az volt, mit tegyenek a tömegtájékoztatói eszközök annak elősegítésére, hogy a rendkívüli pártkongresszus dokumentumai széles körű támogatásra találjanak a nép körében.

a tanácskozáson beszédet mondott Stefan Olszowski, a politikai bizottság tagja, a kb titkára. beszéde után megkezdődött a vita, amely az esti órákban még tartott.

bs/dj

20.21 040681 0917

F.

sk0079 4 230 mtik2017

szadat-begin /1.rész/

rákos György, az mti tudósítója jelenti

Kairó, 1981. június 4. /mti/ - Szadat egyiptomi államfő csatlakozott a libanoni helyzettel kapcsolatos izraeli állásponthez. a Begin izraeli miniszterelnökkel csütörtökön lezajlott megbeszélését követő sajtóértekezleten a libanoni határ mentén lévő szíriai léghármító rakéták felállítására előtti állapotok helyreállítását követelte, s úgy vélekedett, hogy a Libanonban állomásozó szíriai többségű arabközi békefenntartó erőknek távoznuk kell az országból.

Begin izraeli miniszterelnök ugyanakkor bejelentette, hogy elfogadta vendége javaslatát, s ennek megfelelően továbbra sem szab határidőt a „rakétaválság” kapcsán folyamatban lévő amerikai diplomáciai lépéseknek, Philip Habib küldetésének. Begin, bár Szadat arra kérte, hogy a jövőben mellőzze a palesztin célpontok elleni rohamakciókat, „elkerülhetetlennek” mondta az állítólagos „megelőző jellegű” támadásokat.

a sarm el seikh-i csúcstalálkozó két résztvevője örömmel nyugtázta a világpolitikai kérdésekben tapasztalt egyetértést. legfőbb igyekezetüknek nevezték a szerintük létező „szovjet hegemonizmus” megfékezését és heves kirohantást intéztek Szíria és Líbia ellen.

Begin a sajtóértekezlet megnyitásakor egyébként közölte, hogy „fontos döntések” születtek a másfél órás megbeszélésen, de hozzátette, hogy ezek tartalmát nem hajlandók felfedni. /folyt/

rg/hi pl

20.22 040681 1437

-.-

sk0080 4 230 mtik2018

szadat-begin /2.rész/

a miniszterelnök korábban elmondta, hogy Szadat kérte tőle: Izrael hagyja meg épségben a sinai-félsziget jövő áprilisig kiürítendő körzetében lévő két légitámaszpont berendezéseit. mint közölte, beleegyezett azzal a feltétellel, hogy a bázisokat az amerikai fegyveres erők kezeljék. a sinairól történő izraeli

F.

kivonulás időpontjának előbbre hozásáról begin szerint nem esett szó a csúcson. /az izraeli vezető előző nap jelezte, hogy ilyen kérést mindenképpen elutasítana./ a félszigeten felállítandó több nemzetiségű erőkről - az egyiptomi elnök ebben is engedett - az izrael által egyoldalúan fővárosnak kikiáltott jeruzsálemben, s nem tel avivban folytatják a szakértői tárgyalásokat.

az izraeli miniszterelnök javaslatára összehívott egynapos sarm el-seikh-i csúcstalálkozó befejeztével szadat elnök és vendéglátója, küldöttségük kíséretében hazatértek.

x x x

a kairói külügyminisztérium csütörtökön cáfolta a sajtóörökben elterjedt hírt, mely szerint ariel saron izraeli miniszter közel múltban tett egyiptomi látogatása idején, egy vendéglátói által szolgáltatott helikopteren, megsemmisítette az egyiptomi-libiai határt. /rákos györgy/

földmivelési

rg/hi pl

20.23 040681 1273

-.-

sk0081 4 230 mtik2019

iszlám konferencia

manama, 1981. június 4. /afp/ina/ - taha jasszin ramadan iraki miniszterelnök-helyettes csütörtökön bagdadban fogadta ilter türkmén török külügyminisztert, aki a bagdadi xii. iszlám külügyminiszteri konferencián vesz részt - jelentette az ina iraki hírügynökség.

a találkozón ramadan kijelentette: „elégedett törökországnak az iszlám konferencián kifejtett tevékenységével, valamint a két ország közötti kapcsolatok fejlődésével.”

a török külügyminiszter sajnálatát fejezte ki az iraki-iráni háború folytatódása miatt.

a két politikus tárgyalásain megvizsgálta a két ország közötti gazdasági kapcsolatok továbbfejlesztésének lehetőségeit is.

szadun hammadi iraki külügyminiszter bagdadi sajtóértekezletén kijelentette: az iszlám országok jelenleg az iszlám konferencia taifi csúcstalálkozásán hozott, a palesztin nép támogatásával kapcsolatos határozatok gyakorlati megvalósításával kapcsolatos kérdéseket vitatják meg.

R

az iraki diplomácia vezetője megerősítette, hogy irak szívesen fogadja az iszlám és el nem kötelezett országoknak az iraki-iráni háború befejezését célzó jószolgálati misszióit.

sr pl

20.23 040681 1177

-.-

sk0082 4 230 mtik2021

habib

washington, 1981. június 4. /afp/ - philip habib, reagan amerikai elnök közel-keleti különmebizottja pénteken elutazik washingtonból és megkezdí újabb „közvetítő”, tevékenységét a libanoni válsággal kapcsolatban - jelentették be csütörtökön hivatalosan washingtonban.

a libanoni, a szaudi, a szíriai és az izraeli vezetők tájékoztatták az amerikai kormányt, hogy készek fogadni az amerikai diplomatát. habibot washingtonban azzal bizták meg, hogy „folytassa a libanoni válság kiszélesedésének megakadályozását célzó párbeszédet”, - mutatott rá a state department helyettes szóvivője.

habibot a közel múltban konzultációra hívták vissza washingtonba, miután három héten át próbált „közvetíteni”, az izraeli, a szíriai, a libanoni és szaudi vezetők között.

sr pl bs

20.31 040681 0807

-.-

sk0083 4 230 mtik2022

Lemp kb - tömegtájékoztatás - 2.

varsó, 1981. június 4. /mti/ - a stefan olszowski beszédét követő többórás, munkamegbeszélés jellegű vita résztvevői kifejtették álláspontjukat a tömegtájékoztatási eszközök tevékenységéről, az újságírókat foglalkoztató kérdésekről.

R

a vita, amelyben huszan szólaltak fel, Stanislaw Kania zárszavával ért véget. A lemp kb első titkára felhívta a figyelmet arra, hogy a IX. kongresszusig már csak 40 nap van hátra, amelyet jól ki kell használni. Arra kérte az újságírókat, hogy működjenek közre a párt erejének növelése, „a józan ész és a felelősség szövetségének létrehozása érdekében,,.

kn/so bs

20.52 040681 0655

sk0084 4 230 mtik2023

Lengyel börtönök

Varsó, 1981. június 4. /mti/ - Lengyelország tíz börtönében csoportos parancsmegtagadással akciót kezdtek a rabok - közölte csütörtök este a varsói igazságügyminisztérium. Egyebek között amnesztiát követelnek, amelynek során minden elítélt szabadságvesztését felére, vagy egyharmadával csökkenék. Ezen kívül követelik az élelmiszerellátás megjavítását. Az igazságügyminisztérium képviselői tárgyalásokat kezdtek az érintett büntetés-végrehajtó intézetekben.

kn bs

21.20 040681 0501

sk0085 4 800 mtik2025

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0001-sk0036-1g
budapest, 1981. június 4. /mti/
sk0001 várható
sk0002 agyaghadsereg után - bronz
sk0003 latin-amerikai hírek
sk0004 a pápa elleni merényletről
sk0005 banglades
sk0006 usa-francia

R.

sk0007 forgószelel
sk0008 szadat-begin - előzetes /1.rész./
sk0009 szadat-begin - előzetes /2.rész./
sk0010 atlantai gyilkosságok - letartóztatás
sk0011 újabb emlékmű-rongálás
sk0012 szonoda - usa /1.rész./
sk0013 szonoda - usa /2.rész./
sk0014 görögország
sk0015 fdp-válság
sk0016 törökországi kivégzés /kieg. mtik1006 sz. hírhez/
sk0017 olasz helyzet
sk0018 jablonski
sk0019 svédország - észak-európa
sk0020 atlanta - szaabadonbocsátás /lásd mtik1012!/
sk0021 mojszov-jugoszláv
sk0022 brit munkáspárt /1.rész./
sk0023 brit munkáspárt /2.rész./
sk0024 szadat sarm el-seikhben
sk0025 barcikowski lódzban
sk0026 rövid hírek - denver: tornádók
monrovia: libériai összeesküvés
moszkva: kozmosz-1274
sk0027 haderőcsökkentés /1.rész./
sk0028 haderőcsökkentés /2.rész./
sk0029 észak-írország
sk0030 sri lanka - rendkívüli állapot
sk0031 dél-afrika - enasz-munkaokmány
sk0032 szabó-film madridban
sk0033 kania - sajtó
sk0034 szadat - begin
sk0035 francia kormány - választási kampány /1.rész./
sk0036 francia kormány /2.rész./

/dj bs

21.37 040681 1491

sk0086 4 800 mtik2026

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0037-sk0070-1g

budapest, 1981. június 4. /mti/
sk0037 nguyen co thach (A.)

R.

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1981. június 05.

kül.

p é n t e k

sk0001 1 230 mtik1001

várható

1981. június 5./mti/

bécs: jasszer arafat, a palesztinai felszabadítási szervezet vb
elnöke bécsbe látogat

bukarest: konsztantin micotakisz görög külügyminiszter romániába
érkezik

liszabon: aristides pereirának, a zöld-foki köztársaság
elnökének látogatása

bécs: mohammed abdel halim abu ghazala egyiptomi hadügyminiszter
bécsbe érkezik

zwickau: 8. nemzetközi robert schumann zenei verseny

választások csehszlovákiában

környezetvédelmi világnap

kzs pk

06.52 050681 0517

Nw

--